

Qo'qon DPI

ILMIY XABARLAR

ISSN: 3030-3958

Vol.08 № 4/2026

Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar

**Кокандский ГПИ.
Научный вестник**

№4/2026

УЎК 5/9(08) КБК 72а5 Қ 99	Bosh muharrir: Qo'qon davlat universiteti rektori D.Sh.Xodjayeva Mas'ul muharrirlar: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor Sh.Y.Pulatov Mas'ul muharrir yordamchisi: Ilmiy-tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i O.Bazarov Nashr uchun mas'ul:A.A.Ergashev
MUASSIS: Qo'qon davlat universiteti Qo'qon DPL. ILMIY XABARLAR- НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК. Кокандский ГПИ. Jurnal bir yilda o'n ikki marta chop etiladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiya agentligida 2020-yil 9-iyulda 1085 raqam bilan ro'yxatga olingan. Jurnaldan maqola ko'chirib bosilganda, manba ko'rsatilishi shart. "Qo'qon DPL. Ilmiy xabarlar" ilmiy jurnali OAK Rayosatining 2021-yil 31- martdagi qarori bilan OAK ilmiy nashrlar ro'yxatiga kimyo, biologiya, filologiya, tarix, 2023-yil 5-maydagi №337/6 sonli Rayosat qarori bilan Pedagogika hamda 2024-yil 8-maydagi 5/7-sonli OAK tartib qoida komissiyasi qarori bilan Jismoniy madaniyat, psixologiya va san'atshunoslik fan tarmoqlari bo'yicha milliy nashrlar sifatida kiritilgan. Tahririyat manzili: 150700, Qo'qon shahar, Turon ko'chasi, 23-uy. Tel.: (0373) 542-38-38. Sayt: www.kspi.uz journal.kspi.uz ISBN: 978-9943-7182-7-2 "CLASSIC" nashriyoti 2025	TABIIY FANLAR I.I.Гибадуллина, кандидат биологических наук, (РФ) Sh.S.Nomozov, texnika fanlari doktori, professor, akademik (O'ZB) V.U.Xo'jayev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) I.R.Asqarov, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) A.A.Ibragimov, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) S.F.Aripova, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) Sh.V.Abdullayev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) B.Yo.Abduganiyev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) A.E.Kuchboyev, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) M.T.Isog'aliyev, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) V.Yu.Isaqov, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) T.O.Turginov, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) A.M.Gapparov, kimyo fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) I.I.Oxunov, kimyo fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) (O'ZB) A.J.Xusanov-fizika-matematika fanlari nomzodi, docent (O'ZB) O.A.Turdiyev, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) G'.M.Ochilov, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) B.Numonov, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) M.Madumarov, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) FILOLOGIYA FANLAR Huseyin Baydemir filologiya fanlari doktori, professor, (TR) I.A.Киселёва, доктор филологических наук, профессор (РФ) B.B.Борисова, доктор филологических наук, профессор (РФ) K.A.Поташова, кандидат филологических наук, доцент (РФ) Э.Р.Ибрагимова, кандидат филологических наук, доцент (РФ) S.Muhamedova, filologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) G.Israilov, filologiya fanlari nomzodi, dotsent (O'ZB) IJTIMOIIY FANLAR L.G.Насырова, кандидат исторических наук, доцент (РФ) З.В.Галлямова, кандидат исторических наук, доцент (РФ) D.N.Abdullayev, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O'ZB) M.Rahimov, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O'ZB) PEDAGOGIKA FANLAR P.F.Axтариева, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) H.H.Масленникова, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) Л.А.Максимова, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) X.I.Ibragimov, pedagogika fanlari doktori, professor, akademik (O'ZB) B.X.Xodjayev, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) B.S.Abdullayeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) N.A.Muslimov, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) N.M.Egamberdiyeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB)

<https://doi.org/10.70728/a.series.ijt.v08.i04.066>

UDK 373.5.016:54

**KIMYO FANINING 1930–1950-YILLARDAGI RIVOJLANISHI VA ISHLAB
CHIQRARISH TIZIMIGA TATBIQI**

Xolikulova Shaxnoza Boymuxammatovna
NavDU Tarix kafedrası dotsenti, (PhD)
kholikulova_sh@mail.ru

Annotatsiya. Ushbu maqolada O‘zbekistonda kimyo fanining 1930–1950-yillardagi rivojlanishi, uning ilmiy asoslari hamda ishlab chiqarishga joriy etilishi jarayonlari tahlil qilingan. Tadqiqotda mazkur davrda respublikada kimyo sohasida ilmiy maktablar shakllangani, ilmiy-tadqiqot institutlari va laboratoriyalar tashkil etilgani, mahalliy xomashyo resurslarini o‘rganish va ularni sanoatga jalb etish bo‘yicha olib borilgan ishlar yoritib berilgan. Shuningdek, ikkinchi jahon urushi yillarida evakuatsiya qilingan ilmiy markazlar faoliyati, ularning respublikada kimyo fanining rivojiga qo‘shgan hissasi ko‘rsatilgan. Maqolada kimyo fanining sanoat bilan uzviy bog‘lanishi, yangi texnologiyalar yaratilishi hamda ularning qishloq xo‘jaligi va boshqa tarmoqlarda qo‘llanilishi ilmiy asosda yoritilgan.

Kalit so‘zlar: kimyo fanining rivojlanishi, O‘zbekistonda kimyo, 1930–1950-yillar, ilmiy-tadqiqot institutlari, fizik kimyo, organik kimyo, noorganik kimyo, mahalliy xomashyo, sanoatga joriy etish, ikkinchi jahon urushi, evakuatsiya qilingan ilmiy markazlar, kimyoviy texnologiyalar, laboratoriya tadqiqotlari, ilmiy maktablar, sanoat va fan integratsiyasi.

Аннотация: В данной статье анализируются процессы развития химической науки в Узбекистане в 1930–1950-е годы, её научные основы, а также внедрение в производство. В исследовании показано, что в этот период в республике сформировались научные школы в области химии, были созданы научно-исследовательские институты и лаборатории, а также проводились работы по изучению местных сырьевых ресурсов и их вовлечению в промышленное производство. Кроме того, освещается деятельность эвакуированных в годы Второй мировой войны научных центров и их вклад в развитие химической науки в республике. В статье также научно обосновано раскрывается взаимосвязь химической науки с промышленностью, создание новых технологий и их применение в сельском хозяйстве и других отраслях экономики.

Ключевые слова: развитие химической науки, химия в Узбекистане, 1930–1950-е годы, научно-исследовательские институты, физическая химия, органическая химия, неорганическая химия, местное сырьё, внедрение в производство, Вторая мировая

война, эвакуированные научные центры, химические технологии, лабораторные исследования, научные школы, интеграция науки и промышленности.

Abstract: This article analyzes the development of chemical science in Uzbekistan during the 1930s–1950s, its scientific foundations, and its implementation into industrial production. The study demonstrates that during this period, scientific schools in chemistry were formed in the republic, research institutes and laboratories were established, and significant work was carried out to study local raw material resources and integrate them into industrial use. In addition, the article highlights the activities of scientific centers evacuated during World War II and their contribution to the development of chemical science in the region. The paper also provides a scientific analysis of the close relationship between chemical science and industry, the creation of new technologies, and their application in agriculture and other sectors of the economy.

Keywords: development of chemical science, chemistry in Uzbekistan, 1930s–1950s, research institutes, physical chemistry, organic chemistry, inorganic chemistry, local raw materials, industrial implementation, World War II, evacuated scientific centers, chemical technologies, laboratory research, scientific schools, integration of science and industry.

Kirish. O‘zbekistonda kimyo fanining 1930–1950-yillardagi rivojlanish jarayonlari kompleks tarzda tahlil qilinadi. Mazkur davr respublikada ilmiy-tadqiqot faoliyatining shakllanishi, milliy ilmiy maktablarning vujudga kelishi va fanning ishlab chiqarish bilan integratsiyalashuvi boshlangan muhim bosqich hisoblanadi. Bugungi kunda sanoatni modernizatsiya qilish, mahalliy xomashyo resurslaridan samarali foydalanish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalalari dolzarb bo‘lib turgan bir paytda, mazkur tarixiy tajribani o‘rganish alohida ahamiyat kasb etadi.

Metodlar: Mazkur maqolada ilmiy tadqiqotning bir qator zamonaviy va o‘zaro bog‘liq metodlaridan kompleks ravishda foydalanildi. Tadqiqot jarayonida manbashunoslik tahlili muhim o‘rin tutdi, ya‘ni arxiv hujjatlari, ilmiy adabiyotlar, davriy nashrlar va statistik ma‘lumotlar tanqidiy yondashuv asosida o‘rganildi. Shuningdek, tizimli tahlil metodi orqali kimyo fanining rivojlanishi fan, ta‘lim va ishlab chiqarish sohalari bilan uzviy bog‘liq holda kompleks tarzda ko‘rib chiqildi.

Asosiy qism: 1926 yilda O‘zbekistonda 913 ta umumta‘lim maktabi faoliyat ko‘rsatar, ularda 77 ming nafar o‘quvchi ta‘lim olar edi. Shuningdek, respublikada ikki ta oliy o‘quv yurtida 2,9 ming nafar talabalar ta‘lim olgan. Fizik kimyo O‘zbekistonda 1920-yillar oxiri 1930-yillar boshlarida rivojlana boshladi. Bu davrda ammiak sintezi, paxta urug‘idan yog‘ ajratish, dori va xushbo‘y moddalarni o‘simliklardan olish bilan bog‘liq ishlar olib borildi. Ikkinchi jahon urushi yillarida Chirchiq elektrokimyo kombinati va gidroliz zavodlari uchun elektrokimyo sohasida tadqiqotlar bajarildi. Bu muhim ishda A. M. Murtazayev, M. I. Usanovich va boshqa olimlar ishtirok etdilar. Urushdan keyingi davrda fizik kimyo bo‘yicha tadqiqotlar Toshkent politexnika institutida X. R. Rustamov rahbarligi ostida davom ettirildi [1.17-19].

NIPU (keyinchalik — O‘zbekiston mahalliy sanoat ilmiy-tadqiqot instituti — O‘ZNIIMPROM) tashkil etildi. Uning tarkibida keramika, bog‘lovchi materiallar, sellyuloza-qog‘oz sanoati bo‘yicha sektorlar faoliyat yuritdi [2.70-71]. 1933 yilda Markaziy Osiyo universiteti ximiya fakulteti qoshida Ximiya ilmiy-tadqiqot instituti tashkil etildi. Uni

professor S. N. Naumov boshqardi. 1933–1935 yillarda institutga N. A. Kolosovskiy, 1935–1938 yillarda esa M. I. Usanovich rahbarlik qildi. Institut faoliyati mavzusi uning ilmiy salohiyati va xalq xo‘jaligi ehtiyojlariga mos ravishda belgilandi. Tadqiqotlar deyarli barcha ximiya sohalarida olib borildi: diketoefirlarning sintezi va aylanishlari (S. N. Naumov va hamkorlari), gaz reaksiyalari kinetikasi va elektroximiya (D. V. Alekseev shogirdlari), ikki aralashmaydigan suyuqliklar orasida moddalarning taqsimlanish koeffitsienti (N. A. Kolosovskiy, S. Kulikov, A. B. Bekturov va boshqalar) kabi yo‘nalishlar tadqiq etildi. Bu tadqiqotlar natijalari Chimkent alkaloid zavodida amaliyotda qo‘llanildi. Bundan tashqari, Markaziy Osiyodagi ichimlik suvlari, shifobaxsh loylar va tabiiy gazlarning tarkibi va xususiyatlari (V. A. Novikov), tabiiy va sun‘iy kolloid tizimlar (B. G. Zaprometov) o‘rganildi. 1934 yilda I. P. Sukerman aromatik uglevodorodlarni spirtlar bilan alkillash reaksiyasini kashf etdi. 1936 yilda M. I. Usanovich kislota va asoslarning yangi nazariyasini yaratdi. Shu davrda sementga qo‘shimcha sifatida Qizilqum lyossleri (I. S. Kansepolskiy va boshqalar), keramika sanoati uchun xom ashyo sifatida mahalliy lyoss tuzilmalari (X. Tadjiev va boshqalar), chigit yog‘i va danak mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi bo‘yicha tadqiqotlar olib borildi [3.223-264]. Shuningdek, 1937 yilda M. I. Usanovich tomonidan tashkil etilgan Umumiy va amaliy kimyo laboratoriyasi O‘ZNIIMPROM qoshida faoliyat yuritdi. Keyinchalik, 1939 yil noyabrda u Fanlar qo‘mitasi tarkibidagi Institutga kiritildi, bu erda M. S. Elgort, A. L. Markman va boshqalar ishladilar. Bu tadqiqot ishlari 1940 yilda O‘zbekiston Fanlar qo‘mitasi negizida O‘zbekiston Fanlar akademiyasi tashkil etilishiga zamin yaratdi. Uning tarkibiga olti ilmiy muassasa, jumladan, Ximiya instituti ham kirdi. Institutning birinchi direktori M. I. Usanovich bo‘ldi. SHu davrda laboratoriyalar kimyoviy texnologiya, mahalliy xom ashyo va mineral moddalarni qayta ishlash sohalarida faol tadqiqot ishlarini olib bordilar[4.].

Ikkinchi jahon urushi boshlanishi bilan ko‘plab ilmiy markazlar mamlakatning ichki hududlariga, xususan O‘zbekistonga ko‘chirildi. Shunday qilib, Markaziy Osiyo davlat universitetining kimyo fakulteti bazasida L. Ya. Karpov nomidagi Fizika-kimyo institutining asosiy laboratoriyalari, Qizil Armiyaning mexanizatsiya va motorizatsiya harbiy akademiyasi joylashtirildi. Chirchiqda Azot sanoati loyihalash davlat instituti (GIAP)ning ayrim bo‘limlari va laboratoriyalari, Xarkov kimyo instituti hamda O‘g‘itlar va fungitsidlar ilmiy-tadqiqot instituti (NIUIF)ning ayrim bo‘limlari faoliyat yuritdi. Qo‘qonda D. I. Mendeleyev nomidagi kimyo-texnologiya institutining laboratoriyalari ish boshladi. Samarqanddagi O‘zbekiston davlat universitetida Harbiy kimyo akademiyasi faoliyati tashkil etildi[5.3-8].

1933 yilda O‘zbekiston organik kimyochilari o‘simlik resurslarini o‘rganishni boshladilar. Shuni ta’kidlash lozimki, O‘zbekistonning boy o‘simlik dunyosi (florasi)ni o‘rganish ishlari 1930-yillarga qadar asosan botaniklar tomonidan olib borilgan, ammo o‘simliklarni amaliyotda qo‘llash muammosi echimini topmagan edi. O‘ODU va Fanlar qo‘mitasi kimyochilari ikki yo‘nalishda tadqiqot ishlarini olib bordilar. Kimyo fanining tarixida katta o‘rin egallagan olimlar borki, ularning tadqiqotlari respublika kimyo sanoati rivojiga katta ta’sir ko‘rsatdi. Agrar va organik kimyo sohasidagi asosiy sanoat yo‘nalishini rivojlantirishda quyidagi olimlarning hissasi beqiyos bo‘ldi: A.V. Lomonov, X. Banekakay, S. Saros, R.A. Adshod, G.V. Derkunonal va boshqalar. [6.15].

1952 yilda I. Stalin tomonidan pestitsidlar ishlab chiqarishni keskin oshirish haqidagi buyruq imzolangan. Olimlar esa hukumatga yo‘llagan murojaatlarida quyidagicha talab

qo‘ydilar: “Zararkunandalarga qarshi vositalar ishlab chiqarishni tez va shoshilinch kengaytirish hamda bu sohadagi ilmiy tadqiqotlarni to‘liq yo‘lga qo‘yish zarur”- bu fikrlar sovuq urush davridagi raqobat va AQShning Koreyada go‘yo biologik qurol ishlatgani haqidagi propaganda kampaniyasi sharoitida aytilgan edi. Sovet olimlari shunday deydi: “Bu turdagi kimyoviy moddalar nafaqat qishloq xo‘jaligi, sanoat va boshqa mahsulotlarni saqlashda, balki epidemiyalarga qarshi kurashda ham katta ahamiyatga ega bo‘lib, shu jihatdan Stalin davridan boshlab, yangi pestitsidlarni yaratish vazifasi asosan O‘g‘itlar, insektitsidlar va fungitsidlar ilmiy-tadqiqot instituti (NIUIF) zimmasiga yuklatilgan edi. Biroq 1954 yilda Davlat nazorati komissiyasi kimyo sanoati vazirligi va NIUIF faoliyatini tekshirib, shunday xulosaga keldi: “Yangi tayyorlamalar bo‘yicha tadqiqotlar samarasiz bo‘lgani sababli, hozirgacha o‘ziga xos, yuqori samarali milliy mahsulotlar yaratilmadi. NIUIFning butun faoliyati asosan xorijiy tajribani o‘zlashtirishdan iborat bo‘lib keldi, ammo bu jarayon ham sust sur‘atda amalga oshirildi” [7.206].

KPSS Markaziy Komitetiniig 1958 yil may Plenumi va KPSS XXI s‘ezdining ximiya sanoatini tez rivojlantirish haqida edi. N. S. Xrushchev KPSS Markaziy Komitetining may Plenumida qilgan dokladida bunday degan edi: «Ximiya sohasidagi eng yangi kashfiyotlar boy tabiiy resurslardan mamlakatning xalq xo‘jaligida to‘laroq foydalanishga, sintetik materiallardan a‘lo sifatli tolalar ishlab chiqarishni ilgari misli ko‘rilmagan miqyosda avj oldirishga imkon beradi...”[8.3] N. Xrushchevning bu nutqidan so‘ng ommaviy ravishda tabiiy yer osti boyliklarimiz o‘rganilib ularni keng sanoatga tortish pallasi boshlandi. Quyidagi qator ilmiy-tadqiqot ishlari ishlab chiqarishga yo‘naltirildi [9.5-8].

O‘zbekiston injener-texnik xodimlari va sanoat novatorlarining 1 s‘ezdi va O‘zbekiston SSR Fanlar akademiyasining, SSSR Ministrlar Sovetining ximiya bo‘yicha davlat komiteti va SSSR Fanlar akademiyasi-ning ximiya bo‘limi bilan birgalikda 1958 yil noyabr boshlarida Chirchiqda o‘tkazgan sayyor sessiyasi O‘zbekistonda ximiya sanoati va fanini rivojlantirish imkoniyatlarini muhokama qilishda katta rol o‘ynadi. 1959 yil Chirchiq shahrida azot sanoati loyihalash va ilmiy tekshirish instituti (GIAP) filiali barpo etildi. Uning vazifasi respublika ximiya sanoatining quriladigan korxonalari uchun proekt – smeta hujjatlarini tayyorlab berishdir. Ilmiy tekshirish tematikasi boshqatdan ko‘rib chiqildi. O‘zbekiston SSR Fanlar akademiyasida polimerlar sohasida tekshirishlar olib boradigan laboratoriyalar va Polimerlar ximiyasi instituti barpo etildi. O‘rta Osiyo Politexnika institutida polimerlar problemi bilan maxsus shug‘ullanadigan laboratoriya tashkil qilindi. Toshkent to‘qimachilik institutida organik sintez texnologiyasi laboratoriyasi, sun‘iy tola texnologiyasi laboratoriyasi, pentozanli xom ashyodan foydalanish mammosi bilan shug‘ullanadigan laboratoriya ochildi. O‘zbekiston SSR Fanlar akademiyasining ximiya instituti Buxorodagi tabiiy gaz konidan kompleks foydalanishga aloqador tadqiqotlarni boshlab yubordi[8.20-21].

Eng asosiy narsa, 1950-yillargacha ishchi odamlar asbob-uskunalariga tegishdan ham qo‘rqishardi. Hatto ularga yaqinlashish ham ma’n etilgan edi. Har qanday nosozlik bo‘lsa, hatto kichik bo‘lsa ham, maxsus KIP (Kontrolno-izmeritelnaya apparatura) sexidan mutaxassislarni chaqirishardi. Shunda Bayguznev yangilik taklif qildi, “har bir agregatda ishlayotgan xodim o‘ziyoq asboblarni nazorat qilib, ularning uzluksiz ishlashi uchun javob bersin. Albatta, katta buzilish bo‘lsa, yana KIP mutaxassislari chaqirilsin”[10.160]

Chirchiqdagi generatorning ishlash tajribasi Bolgariya va Xitoy Xalq Respublikasidagi azot sanoati zavodlari uchun shunday turdagi generatorlarni loyihalash va qurishda asos bo‘ldi. Ushbu ishlar bir necha yil mobaynida kombinatning gazogenerator sexidagi tajriba-namunali qurilmada amalga oshirildi. Bu qurilma GIAP (Davlat Azot Sanoati Instituti)

Yirik sanoat korxonasi bo‘lgan kimyo kombinatida 9-besh yillik davrida har yili 390-520 kishi ratsionalizatorlikda qatnashdi. Har yuz nafar ishchiga 15-19 ratsionalizator to‘g‘ri kelardi. Qabul qilingan takliflarning 92-94% i ishlab chiqarishga tadbqiq etildi[12.4-5].

Zavodlarning o‘zida ham navotorlik bo‘limlari tashkil etildi. Masalan, Samarqand superfosfat zavodida birinchi ratsionalizatorlik taklifi 1954 yil oktyabrida sobiq konstruktor keyinchalik esa zavod konstruktorlik byurosi boshlig‘i bo‘lgan F. V. Xamidullin tomonidan berilgan edi. U birinchi yuvish minorasining yangi yotqizilgan nasoslar bilan ishlaydigan gorizonta yig‘ma idishini o‘rnatishni taklif qildi. Bu taklifni joriy etish natijasida 61000 so‘m iqtisod qilindi[13.22].

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, 1930–1950-yillarda O‘zbekistonda kimyo fanining rivojlanishi respublikada zamonaviy sanoatning shakllanishi uchun mustahkam ilmiy asos yaratdi. Bu davrda ilmiy-tadqiqot muassasalarining tashkil etilishi, yetakchi olimlar faoliyati va ilmiy maktablarning shakllanishi kimyo sohasida tizimli taraqqiyotni ta‘minladi. Ayniqsa, mahalliy xomashyo resurslarini o‘rganish va ularni amaliyotga joriy etishga qaratilgan tadqiqotlar respublika iqtisodiyoti uchun muhim ahamiyat kasb etdi.

Ikkinchi jahon urushi yillarida evakuatsiya qilingan ilmiy markazlar va mutaxassislarining faoliyati kimyo fanining yanada rivojlanishiga kuchli turtki berdi. Ushbu jarayon fan va ishlab chiqarish integratsiyasini chuqurlashtirib, yangi texnologiyalar va ishlab chiqarish usullarining paydo bo‘lishiga zamin yaratdi.

Shu bilan birga, mazkur davrdagi ilmiy yutuqlar keyingi yillarda kimyo sanoatining jadal rivojlanishi uchun asos bo‘lib xizmat qildi. Biroq, ayrim hollarda ilmiy ishlanmalarni amaliyotga joriy etishda tashkiliy va texnik muammolar ham mavjud bo‘lganini inkor etib bo‘lmaydi.

Umuman olganda, 1930–1950-yillarda kimyo fanining rivojlanishi O‘zbekistonda sanoatlashuv jarayonining muhim tarkibiy qismi bo‘lib, u nafaqat ilmiy sohaning, balki qishloq xo‘jaligi va boshqa tarmoqlarning ham samarali rivojlanishiga xizmat qilgan.

Foydanilgan adabiyotlar.

1. Ахмеров К. О развитии химической науки в Узбекистане.// Химия в школе (Научно-методический журнал Министерства просвещения СССР). №6. 1982. С-17-19.
2. Флагману химической науки Узбекистана-50 лет: (институт химии АН УзССР),//Узбекский химический журнал. №3, 1984г. С. 70-71.
3. Юнусов С. Ю. Исследование в области химии алкалоидов. - В кн.: Юбилейный сборник, посвященный 25-летию Узбекской Советской Социалистической Республики. Ташкент: Изд-во АН УзССР, 1949, с. 223-264.
4. «Правда Востока», 4 ноября 1943.
5. Арипов.А. Институт химии ан узССР в годы великой отечественной войны. // Узбекский химический журнал. №1. 1985.С.3-8.
6. Шарифходжаева Г. История становления и развития химической промышленности Узбекистана (1917-1945гг). дисс. Канд. Ист.СССР наука и техн. Ист.СССР. – Ташкент. 1991г. –Б. 15.

7. Marin Coudreau. Soviet Plans, Capitalist Chemistry: Khimizatsiya and the eastern Pesticide Companies in the Age of Poisons. Global Environment 17 (2024).© The Author. Open Access (CC BY 4.0)* doi: 0.3828/whpge.63837646622489. p-206 (229)
8. Дульман А. Ўзбекистон химия саноати. –Т.: 1959. –Б. 18.
9. Набиев.М. Решение майского Пленума ЦК КПСС – программа ближайших работ химиков республики.// Узбекский химический журнал. №4. 1958 . С. 5-8.
10. Кривеченко В. Рассказ о большой химии. // Дружба народов. №2. 1964г. Ст- 160.
11. Химия в Узбекистане. – Ташкент: «Наука» 1965 г. С- 383 (530)
12. ЎзМА . Ф-2600, 1-рўйхат, 224-иш,4-5 варақлар.
13. Ерофеев В. По пути технического прогресса (Самаркандский суперфосфатный завод). –Ташкент: 1960г. С- 22. (40)

<https://doi.org/10.70728/a.series.ijt.v08.i04.067>

“RIYOZ-UL MUSLIMIYN” - MUHIM TARIXIY MANBA SIFATIDA

Xolmirzayev Xayrullo Lutfillojon o‘g‘li,

Namangan davlat universiteti tayanch doktoranti

E-mail: xayrullohxolmirzayev93@gmail.com

Telefon: +998939244337

Annotatsiya. Ushbu maqolada Qo‘qon xonligi davrida yashab ijod qilgan tarixchi-shoir Shamsiddin Shavqiy (1805-1889)ning “Riyozul muslimiyn” dostoni va unda keltirilgan ba’zi bir tarixiy ma’lumotlar, tadbirkor Valiboy Yo‘ldashev faoliyati hamda Gulja shahri aholisining Jarkent shahriga ko‘chib kelishi bilan bo‘g‘liq tarixiy jarayonlar yozma va arxiv ma’lumotlari asosida tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: Shamsiddin Shavqiy, Riyozul muslimin, Valiboy Yo‘ldoshev, G‘ulja, Jarkent, tarixiy doston, migratsiya, XIX asr.

Аннотация: В данной статье анализируется эпическая поэма «Рийозул Муслимин» историка-поэта Шамсиддина Шавкий (1805-1889), жившего и работавшего во времена Кокандского ханства, а также некоторые содержащиеся в ней исторические сведения, деятельность предпринимателя Валибоя Юлдашева и исторические процессы, связанные с миграцией жителей Гульджи в Жаркент, на основе письменных и архивных данных.

Ключевые слова: Шамсиддин Шавкий, Рийозул Муслимин, Валибой Юлдашев, Гульджа, Жаркент, исторический эпос, миграция, XIX век.

Abstract: This article analyzes the epic poem "Riyozul Muslimin" by the historian-poet Shamsiddin Shavqiy (1805-1889), who lived and worked during the Kokand Khanate, and some historical information contained in it, the activities of the entrepreneur Valiboy Yu'ldashev, and the historical processes associated with the migration of the residents of Gulja to Zharkent based on written and archival information.

Keywords: Shamsiddin Shavqiy, Riyozul Muslimin, Valiboy Yu'ldashev, Gulja, Zharkent, historical epic, migration, 19th century.

KIRISH. Kishilik tarixidan ma’lumki, asrlar davomida ko‘plab xalqlar tabiiy, harbiy, siyosiy yoki ijtimoiy sabablar tufayli o‘z yashab turgan hududlarini o‘zgartirishga majbur bo‘ladilar. Bu holat uzoq o‘tmishda ham, hozirgi kunda ham davom etib kelmoqda. Xuddi shunday vaziyat XIX asrning ikkinchi yarmida Sharqiy Turkiston hududida ham sodir bo‘lgan bo‘lib, bunga siyosiy omillar sabab qilib ko‘rsatiladi. Ushbu xalqlarning bir joydan ikkinchi joyga ko‘chib o‘tishi haqidagi ma’lumotlar ko‘plab tarixiy asarlarda bayon etilgan. Shunday asarlardan biri XIX asrda yashab ijod qilgan o‘zbek mumtoz tarixchilaridan biri

MUNDARIJA

TABIY FANLAR

O‘SMIRLAR RIVOJLANISHIDA SPORT MASHG‘ULOTLARINING INTELLEKTUAL VA EMOTSIONAL KOMPONENTLARGA TA’SIRI <i>Ernazarov Zafarjon Mamurovich, O‘ktamova Durdona Tursunali qizi, Toshmatova Shoiraxon Ruziyevna</i>	4
АЛКАЛОИДЫ РЫСОЧЛАЙНА АЛАКА ФЛОРЫ УЗБЕКИСТАНА <i>И.И. Охунов¹, С.Ф. Арипова², И.Р. Аскаров³, В.У. Хужаев¹, И.Д. Исломова¹</i>	9
SPORT MASHG‘ULOTLARINING BOLALAR VA O‘SMIRLAR JISMONIY RIVOJLANISH KO‘RSATKICHLARIGA FIZIOLOGIK TA’SIRI <i>Ernazarov Zafarjon Mamurovich, Parpiyeva Mashhura Sharibjon, Toshmatova Shoiraxon Ruziyevna</i>	13
ИССЛЕДОВАНИЕ ХИМИЧЕСКИХ КОМПОНЕНТОВ ЦВЕТОВ РАСТЕНИЯ C RAMBE ORIENTALIS ФЛОРЫ УЗБЕКИСТАНА <i>И.И. Охунов¹, С.Ф. Арипова², И.Р. Аскаров³, В.У. Хужаев¹, И.Д. Исломова¹</i>	20
OQ JO‘XORININING SHO‘RLANISH STRESIGA MOSLASHUVI VA FIZIOLOGIK JAVOB MEKANIZMLARI <i>Jo‘rayeva Ozoda Tohirovna, Nurillovna Umida Xolmat qizi</i>	25
СИНТЕЗЫ НА ОСНОВЕ СКОПОЛАМИНА <i>И.И. Охунов¹, В.У. Хужаев¹, С.Ф. Арипова², Д.И. Исломова¹, Д.М. Солиева¹</i>	30
N-DIMETILETANOLAMIN VA IZATROPIK KISLOTANING MURAKKAB EFIRI <i>Isroiljon Islomovich Oxunov, Xujayev Vaxob Umarovich, Salimaxon Fazilovna Aripova, Soliyeva Mushtariybonu Davronjon qizi, Islomova Durdonaxon Isroiljon qizi</i>	33
TROPAN ALKALOIDLARINING HOSILALARI SINTEZI <i>I. Oxunov¹, V. U. Xo‘jaev¹, S. F. Aripova², M.D. Soliyeva¹, D.I. Islomova¹</i>	37
MADANIYLASHTIRILGAN <i>Dipthychocarpus strictus</i> O‘SIMLIGINING OLTINGUGURT SAQLOVCHI ALKALOIDLAR TARKIBI <i>I.I. Oxunov¹, V.U. Xujayev¹, S.F. Aripova², D.I. Islomova¹</i>	40
POLIMER BILAN MODIFIKATSIYALANGAN BENTONITLARGA Zn²⁺ ADSORBSIYASI: IZOTERMA VA NOL ZARYAD NUQTASI TAHLILI <i>Bekmirzayev Akbarbek Shuxratovich, Xandamov Davron Abdikodirovich, Xonqulov Shoxrux Bahodirovich, Abdirimova Madina Egamberganovna</i>	48
PLANT U-BOX (PUB) GENLAR OILASINI O‘SIMLIK RIVOJLANISHIDAGI ROLI <i>M.T. Alijonova¹, O.S. Turaev¹, D.E. Usmanov², Sh.R. Xusanbayeva², Z.A. Kadirova³, A.A. Sharifjonov²</i>	58
G‘O‘ZADA KALLUS INDUKSIYASIGA TA’SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR: OZUQA MUHITLARI VA FITOGORMONLAR TAHLILI <i>¹Orifjonova U.A., ¹Ubaydullayeva X.A., ¹Abdullayev A.N., ²Boboqulov M.SH.</i>	65
BIOFAOL MODDALARNI AJRATIB OLIH TEXNOLOGIYASINI	75

YARATISH <i>Xalilov Sohibjon Shokit o‘g‘li, Muxamadiyev Nurali Qurbonaliyevich, To‘rayeva Dilnura Amirbekovna, Shodiyorova Baxtigul Xasan qizi</i>	
MIKROPLASTIKLARNING ATROF-MUHITGA TARQALISHI VA INSON SALOMATLIGIGA KO‘RINMAS TAHDIDLARI: ILMIY TAHLILI <i>S.R.Otajonova</i>	81
ODDIY ZIRK O‘SIMLIGINING URUG‘ UNUVCHANLIGI TAHLILI <i>Esemuratova Rabiga Xoshmuratovna, Bekbaulieva Nazira Ismail qizi</i>	85
FE–NI MODIFIKATSIYALANGAN Y-TIP FAU SEOLIT KATALIZATORI ISHTIROKIDA BIOMASSADAN AKTIV UGLEROD OLIHNING KIMYOVIY ASOSLARI VA KATALITIK MEXANIZMLARI <i>Davlatova Odina Zokirjonovna, Raxmarkariyeva Firusa Gayratovna</i>	89
ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОСТИ СЕМЕЙ, ЛИНИЙ И СОРТОВ ХЛОПЧАТНИКА К ВИЛТУ <i>Наркизилова Гулзира Нуриддиновна, Тошпулатова Гулноза Касимжановна, Бобоев Сайфулла Гафурович, Мурахмедов Мирвахоб Садикович</i>	96
INGICHKA TOLALI G‘O‘ZA (GOSSYPIMUM BARBADENSE L.) GENOTIPLARINING MOLEKULYAR-GENETIK TAHLILI <i>J. Shavqiyev, O‘. Mamarasulov, M. Salohiddinova, A. Azimov</i>	101
ZIZIPHORA PEDICELLATA O‘SIMLIGI TARKIBIDAGI MAKRO VA MIKROELEMENTLAR MIQDORI <i>Maftuna Choriyeva, Boyxonov Javohir, Dilfuza Jabborova</i>	117
VIBURNUM OPULUS L. (KALINA) O‘SIMLIGI MEVASI VA BARGI TARKIBIDAGI VITAMINLAR MIQDORINI ANIQLASH <i>Xaydarova Sitorabonu Mavlonjon qizi, Imomova Mukammal Yormuxamatovna, Abduganiyev Yormuxamat Ganiyevich, Noibova Mohlaroy Ismoiljon qizi</i>	124
FARG‘ONA VODIYSI IQLIM SHAROITIDA QUYOSH FOTOELEKTR STANSIYALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH: ISSIQLIK, CHANGLANISH VA GEOMETRIK OMILLAR TAHLILI <i>Kunazarov Azizjon Zoitjon o‘g‘li, Egamnazarov Asadbek Abdumo‘min o‘g‘li, Nabiyeu Yorkinjon Xoshimjon o‘g‘li.</i>	131
LECANORA RUPICOLA LISHAYNIKLARI TARKIBIDAGI UGLEVODLAR TAXLILI <i>¹Akramjonov Asqarxo‘ja Akbarxo‘ja o‘g‘li, ²Ergashev Dilmurod Adiljonovich, ³Ismoilov Mo‘minjon Yusupovich.</i>	134
LAGOTIS KOROLKOWII O‘SIMLIGI YER USTKI QISMIDAN AJRATIB OLINGAN MODDALAR TAHLILI <i>Nosirova Visolaxon Mirzayunusjon qizi, Xo‘jayev Vahobjon Umarovich</i>	140
MATERIAL BORLIQNING HOSIL BO‘LISHDA XIGGS BOZONINING O‘RNI <i>Melibayev Muxardjan</i>	150
TURLI SUT TURLARIDA (SIGIR, ECHKI, O‘SIMLIK SUTI) PROBIOTIKLAR YASHOVCHANLIGINI SOLISHTIRISH TAHLILI] <i>Maxmudov Valijon Maxmudovich, Botirova Gulzoda Baronjon qizi</i>	154

ШЎРЛАНИШ ВА ТУПРОҚ МИКРОБИОМИНИНГ ЎЗАРО БОҒЛИҚЛИГИ <i>К.Д. Давранов¹, Х.Т. Хасанов¹, Ш.Н. Қўзиев¹, А.К. Абдуллаев¹, У.Р. Ражабов¹, А.А. Умрузоқов¹, Б.И. Тўраева¹, Н.Р. Розикова², Ж.М. Турдалиев³</i>	158
INDOL-3-BUTIRIK KISLOTA (IBA) BIOSTIMULYATORINING SHIRIN BULG'OR QALAMPIRINING (CAPSICUM ANNUUM L.) O'SISHI VA HOSILDORLIGIGA TA'SIRI <i>Davidov Maxmudjon Adxamovich, Soliyeva Nilufarxon Elmurod qizi</i>	168
YUSSX USULIDA LATHYRUS SATIVUS O'SIMLIGINING TURLI ORGANLARIDA VITAMINLAR MIQDORINING ANIQLASH <i>Muqimjonova Umidaxon Vahobxon qizi, Askarov Ibrohimjon Rahmonovich, Isaqov Muhammadjon Yunusovich</i>	178
YUQUMLI KASALLIKLAR VA TABIIY HAMDA SUN'IY IMMUNITETNING SHAKLLANISHI <i>Maxkamov G'ulomjon Ma'murovich</i>	184
DORIVOR QOQIO'T (TARAXACUM OFFICINALE) INING O'SISHIGA MIKROBIOLOGIK PREPARATLAR TA'SIRI <i>Tag'ayeva Muhayo Bafoyevna, Azizova Nodira Abduvaxitovna, Sayfullayeva Yuldozxon</i>	189
OXYTROPIS LEUCOCYANEA BUNGE O'SIMLIGINING TURLI ORGANLARIDA MAKRO VA MIKROELEMENTLARNING ICP-OES USULIDA ANIQLANISHI VA TAQSIMLANISHI <i>Muxtorov Akbarjon Qobiljon o'g'li, Xo'jayev Vaxobjon Umarovich, Xudayberdiyev Jaloldin Xasanovich</i>	195
SUVDAGI RUX (II) IONLARINING BIOSORBENTLARGA ADSORBSIYALANISHI, MUVOZANAT IZOTERMA MODELLARI TAHLILI <i>Abdirimova Madina Egamberganovna, Xonqulov Shoxrux Bahodirovich, Bekmirzayev Akbarbek Shuxratovich, Xandamov Davron Abdikodirovich</i>	202
FARG'ONA VODIYSIDA JOY OLGAN KATTA FARG'ONA MAGISTRAL KANALI ALGOFLORASINING BIOXILMA-XILLIGI VA EKOLOGIK HOLATI <i>Yuldashova Muattarxon Pulatovna, Nazarqulov Ahadjon Mamanazar o'g'li</i>	211
TURLI XIL SHAROITLARDAGI YETISHTIRILGAN DUKKAKLI O'SIMLIKLAR ILDIZ TIZIMIDA TUGANAK HOSIL BO'LISH DINAMIKASI <i>Nosirov Muhtor, Valiyev Shuhrat, Rahimova Taxmina, Amirov Jamshid</i>	218
AKRILATLAR ASOSIDA ADGEZIV POLIMER QOPLAMALAR OLISH JARAYONINI MATEMATIK MODELLASHTIRISH <i>Sattorova Gulnoza To'ymurodovna, Shoyimov Shoxrux Shuxratovich, Xo'jaqulov Kamoliddin Ramazonovich</i>	223
VISSERAL LEYSHMANIOZINING EPIDEMIOLOGIK TAVSIFI VA DAVOLASHDAGI ZAMONAVIY YONDASHUVLAR TAHLILI <i>O'raqova N.M. Quvondiqov, S.H. A Sattarova X.G</i>	231
EKOLOGIK NOQULAY SHAROITLARDAGI TO'G'RI	236

OVQATLANISHNING AHAMIYATI <i>Najimetdinova Gulayim Bayramovna, Saparniyazov In'omjan Artiqbaevich</i>	
NAMANGAN VILOYATI UCHQO'RG'ON TUMANI FLORASINING TO'R TIZIMI ASOSIDA BAHOLASHA NATIJALARI <i>G'ulomov Rustamjon Komiljon o'g'li,</i>	240
FARG'ONA VODIYSI SHAROITIDA CHORVACHILIK CHIQINDILARIDAN (MOL GO'NGI) OLINGAN SUVLI EKSTRAKTINING YUKSAK SUV O'SIMLIGI EXORNIYA (EICHHORNIA CRASSIPES) BIOMASSA UNUMDORLIGIGA TA'SIRI <i>Normatova Sadbarxon Ravshanbek qizi</i>	247
G'O'ZA GENOMIDA SUV TANQISLIGIGA CHIDAMLILIKNI BELGILOVCHI SNP MARKERLAR YORDAMIDA GENETIK XILMA-XILLIKNI BAHOLASH <i>Nurimova Shahnoza Obid qizi, Makamov Abdusalom Xasanboyevich</i>	253
A COMPARATIVE-TYPOLOGICAL ANALYSIS OF PREDICATIVE COMPONENTS IN ENGLISH AND UZBEK: SYNTACTIC AND SEMANTIC DIMENSIONS <i>Aziza Normatova,</i>	259
O'ZBEKISTONDA IQLIM O'ZGARISHI JARAYONLARINING DINAMIKASI, ASOSIY DRAYVERLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH DOIRASIDAGI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYALARI <i>Nazarova Firuza Ahmedjanovna</i>	264
QAMCHIQ DOVONIDA TARQALGAN LECANORA RUPICOLA LISHAYNIGINING AMINOKISLOTA TARKIBINI YSSX USULIDA TAHLILI ¹ <i>Akramjonov Asqarxo'ja Akbarxo'ja o'g'li,</i> ² <i>Ergashev Dilmurod Adiljonovich,</i> ³ <i>Ismoilov Mo'minjon Yusupovich</i>	269
MELISSA OFFICINALIS O'SIMLIGI EKSTRAKTINI Olish JARAYONINING TEXNOLOGIK XUSUSIYATLARI VA SAMARADORLIGINI TADQIQ QILISH <i>Rahimov Umidjon Yunusjonovich, Maqsudova Yulduzxon Akmalxon qizi, Olimjanov Diyorbek Sherali o'g'li</i>	276
APIS MELLIFERA ASOSIDA OLINGAN XITIZANNING XUSUSIYATLARI <i>Xabibullayeva N.F.¹, Xaitbayev A.X.²</i>	282
ANOR PO'STLOG'INING KIMYOVIY ELEMENT HAMDA SEM TAHLILLARI <i>Usmonova Zulfiya, Salikhanova Dilnoza, Turdaliyeva Madina, Qahharova Madinabonu</i>	290
ROZMARIN HAQIDAGI ILMIY QARASHLAR EVOLYUTSIYASI: BIBLIOMETRIK VA ANALITIK YONDASHUV <i>G'afforova Hilola, Yo'ldoshev Shukurjon, Turdimatov Norbek, Eshpo'latov Sardor</i>	296
O'SIMLIKLAR IKKILAMCHI METABOLITLARI: OLINISHI, TUZILISHI, XOSSALARI VA QAYTA ISHLASH TEXNOLOGIYALARI. II	306

Ro'ziboyeva Dilnavozxon Xamidulla qizi, Mirzayeva Nargizaxon Anvarjon qizi, Azimov Nurmuxammad Shuxratovich, Valiyev Ne'matjon Valijon o'g'li

HELICHRYSUM NURATAVICUM KRASH. NING MORFOFIZIOLOGIK XUSUSIYATLARI

¹M.S.Sindarova, ¹A.N.Xujanov, ²K.Sh. Shokirov

313

QO'QON DAVLAT O'RMON XO'JALIGIDA HELIOTROPIUM L. TURKUM TURLARI

S. B. Abdusalimova, R. Y. Ruzimatov

321

STERILIZATSIYA JARAYONLARINING AMALIY TAHLILI VA SAMARADORLIGI

Eshonov Ravshanbek Muxammadmusayevich

328

1,3-DIMETOKSIBENZOLNING ALLIL SPIRTI BILAN NANOKATALIZATORLAR ISHTIROKIDA ALLILLASH REAKSIYALARI

¹Tilavova D.G., ¹Azimova G.Z., ²Musayev H.B., ³Abzalova Z.J.

334

BOYITILGAN FOSFORIT VA OKSIDLANGAN QO'NGIR KO'MIRI ASOSIDA ORGANIK O'G'ITLAR OLIH

P.X. G'aniyev¹, S.I. Turg'unova², Q.M. Qurbonaliyev³, A.A. Saydullayev⁴

339

QON TOMIR SILLIQ MUSKUL HUYAYRALARINING VAZORELAKSAT TA'SIRIDA SARKOPLAZMATIK RETIKULUMNING O'RNINI BAHOLASH

Mutalipov Azizbek Abdullajon o'g'li¹, Zaynabiddinov Anvarjon Erkinjonovich² Karimjonov Hayotbek Mirodilbek o'g'li¹, Otaboyev Tursunboy Kozimjonovich¹ Salaydinov Murodiljon Maxamatsoliyevich¹ Nishonov Baxtiyor Baxramjon o'g'li.

345

AGROEKOTIZIMLARDA YIRTQICH ENTOMOFAUNA XILMA-XILLIGI VA LANDSHAFT OMILLARIGA BIOLOGIK NAZORAT NUQTAI NAZARIDAN TAHLIL

¹M.A.Daminov, ¹M.A.Jumanov, ²A.U.Bobokulov

354

XALQ TABOBATI O'SIMLIKLARIDAN TAYYORLANGAN AS-UBS CHOYIDAGI YOG'DA ERUVCHAN VITAMINLARI

Ibrohim Rahmonovich Asqarov¹, Shavkat Vohidovich Abdullaev², Eldorbek Rahimjon o'g'li Haydarov³

363

ХИТИНДАН ХИТОЗАН ОЛИШ ЖАРАЁНИНИНГ КИНЕТИКАСИ ВА ДЕАЦЕТИЛЛАНИШ ДАРАЖАСИНИНГ МОЛЕКУЛЯР ТУЗИЛИШГА ТАЪСИРИ

Ниёзова Дилноза Бахтиёровна

368

“BUXORO VILOYATINING SHO'RLANGAN TUPROQLARIDA AMARANT O'SIMLIGINING O'SISHI HAMDA BIOFAOL KOMPONENTLARINING SHAKLLANISHIGA EKSTREMAL OMILLARNING TA'SIRI”

Ikramova M.L.¹, B.N.Raxmatov¹, Jalolov E.B.², Karimova M.F.², Gaffarov I.Ch.^{1.1}

373

WU USULIDA BUG'DOY BARGLARIDAN UMUMIY RNK AJRATIB OLIH

377

<i>Abdulkarimov Abdulaziz Olim o'g'li, Azzamkulova Dilfuza Umarqul qizi, Ablakulova Nodira Abduvaxobovna, Qo'shiyev Habibjon Hojiboboyevich</i>	
MICROSCOPIC SOIL FUNGI IN THE RHIZOSPHERE OF LAMIACEAE MEDICINAL PLANTS AND THEIR SIGNIFICANCE <i>Maxramov Zuxriddin Alisher o'g'li</i>	382
NAMANGAN VILOYATI MINGBULOQ TUMAN HUDUDI TUPROQLARINING SHO'RLANISHI <i>Botirov Behzod Bahodir o'g'li</i>	390
CHELIDONIUM MAJUS L. O'SIMLIGI XOMASHYOSINING MAKRO VA MIKROELEMENT TARKIBINI ICP-OES USULI YORDAMIDA ANIQLASH VA ULARNING FARMATSEVTIK AHAMIYATI <i>Ibroximjon Raxmonovich Asqarov, Mo'minov Muydinjon, Arzibayeva Dildora Rustamovna</i>	395
YUMSHOQ BUG'DOY NAMUNALARINING SOVUQQA CHIDAMLILIGINI TAHLIL QILISH NATIJALARI <i>D.X.Xoliqulov, B.I.Mamaraximov, O'.A.Hakimov</i>	402
O'ZBEKISTON FLORASIDAGI KAMYOB DORIVOR O'SIMLIK TURLARI VA ULARNI MUHOFAZA QILISHNING EKOLOGIK AHAMIYATI <i>G.F. Janiyeva¹, Z.U. Djumayeva²</i>	408
EMAN YONG'OG'INING O'ZBEKISTONDA TARQALISHI VA BIOLOGIK XUSUSIYATLARI <i>Otaxonov Qobuljon Qaxramonovich, Ibragimova Mashxuraxon Xusanovna</i>	416
ENDOFIT MIKROORGANIZMLARNING BIOLOGIK FAOLLIGI VA BIOFAOL IKKILAMCHI METABOLITLARINING ZAMONAVIY TADQIQOTLAR TAHLILI <i>Marg'uba Temirova^b, Dildora Alimova^a, Dilmurod Murodullayev^{a,b} va Nigora Rustamova^{a,b*}</i>	426
ХАҚИҚИЙ АРИЛАР (VESPIDAE) ОИЛАСИ EUMENINAE ТУРЛАРИНИНГ МОРФО-БИОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ <i>Эргашева. А.З</i>	439
TYPHA ANGUSTIFOLIA O'SIMLIGINING LIGNOSELLULOZALI XOMASHYO SIFATIDA ISTIQBOLLARI <i>G'aniyeva Muxtasarxon Abdulhay qizi</i>	445
GOSSIPOL HOSILLARINING GLITSIRRIZIN KISLOTASI VA UNING TUZLARI ASOSIDA OLINGAN KOMPLEKSLARINING TUZILISH TAHLILLARI <i>Yusupov Boburjon Aliyevich, Xakberdiev Shuxrat Mahramovich</i>	451
GIJJALARINI ANIQLASHDA MIKROSKOPIYA USULINING AHAMIYATI <i>G.M.Yusupova, M.Y.Xolikov</i>	458
MAKTAB O'QUVCHILARINING OVQATLANISHINI RATSIONALLASHTIRISHDA TARG'IBOT-TASHVIQOT ISHLARINING ROLI <i>Hazratova Hulkar Normurodovna</i>	469

G'O'ZANING MURAKKAB POLIGENOMLI INTROGRESSIV SHAKLLARDA QIMMATLI-XO'JALIK BELGILARINI IRSIYLANISHI <i>Yo'ldashev Abduvali Alisher o'g'li</i>	476
TRITICUM AESTIVUM L. AYRIM MAHALLIY NAVLARIDA BARG SIMPTOMLARI ASOSIDA MINERALLAR YETISHMOVCHILIGI TAHLILI <i>Yuldoshova Shaxrizoda Shokir qizi, Xurramova Gavhar G'aybullo qizi, Xalilova Hilola Shavkat qizi, Qobulova Mehriqul Olim qizi, Ochilova Sevinch Fayziddin qizi, Jamolova Latofat Asqar qizi</i>	479
QASHQARBEDA TURLARINING DORIVORLIK XUSUSIYATLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI <i>D.K Kenjayeva</i>	484
SODA KORXONASINING FILTR-PRESS SHLAMLI CHIQINDISINI NATRIY XLORIDAN TOZALASH <i>Ro'zmatov Ergashali Yuldashevich</i>	488
HPEG-2400 ASOSIDA POLIKARBOKSILAT SUPERPLASTIFIKATORINING FIZIK-KIMYOVIY XOSSALARINI O'RGANISH <i>Djalilov Abdulaxat Turapovich, Ismailov Feruz Sabirovich, Karimov Mas'ud Ubaydulla o'g'li, Ismoilova Xalavat Djabarovna</i>	494
SYNTHESIS, CRYSTAL STRUCTURE, THERMAL BEHAVIOR, AND MESOPOROUS ADSORPTION PROPERTIES OF A Zn(II)-ISONICOTINATE COORDINATION POLYMER <i>K.B. Kholduraev, Kh.Kh. Turaev, A.B. Ibragimov, G.Kh. Toirova, U.U. Ruziev</i>	499
SOYA YETISHTIRISH BO'YICHA O'TKAZDIRILGAN TADQIQOTLAR TAHLILI <i>Bekmirzayeva Maftunaxon Yodgarjon qizi, Mamurov Xurshidjon Abduvohidovich</i>	510
ALGOBIOPREPARATLAR ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGI EKINLARI HOSILDORLIGINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASI <i>Ortiqova Madina Mahmudjon qizi, To'xtaboyeva Yulduzxon Abdusattorovna, Sadikova O.Z. Shamsiddinova M.S</i>	516
GLITSIDIL METAKRILAT VA ETILENDIAMIN ASOSIDA OLINGAN YANGI IONITLAR SINTEZI VA UNING SORBSION TADQIQOTI <i>¹Ahatov A.A., ²Turayev X.X., ³Karimov B.R., ⁴Qurbonova Sh.Q., ⁵Ibragimova A.X.</i>	526
YOG KISLOTA NITRILALARI ASOSIDAGI BIRLAMCHI ALIFATIK AMINLAR OLIISH <i>Nuraliyev Samatjon Raxmonqulovich, Ne'matova Madina Shavkat qizi, Baxriddinova Mahliyo O'rmon qizi.</i>	531
GLUTARALDEGID BILAN TIKILGAN JELATINLI NANOKOMPOZITLARNING STRUKTURAVIY XOSSALARIGA BENTONIT MINERALOGIK TARKIBINING TA'SIRINI TIZIMLI O'RGANISH <i>G'anibekova Maxliyo Farxod qizi, Aliyeva Muqaddas Tuychiyevna</i>	537

SYNTHESIS, SPECTRAL CHARACTERIZATION, AND ANTIBACTERIAL ACTIVITY OF A ZINC(II) COORDINATION COMPLEX BASED ON 1,10-PHENANTHROLINE <i>G.Kh. Toirova, Kh.Kh. Turaev, U.U. Ruziev, K.B. Kholturaev</i>	543
MODIFIKATSIYALANGAN MIS-KOBALT SAQLAGAN FTALOSIANIN ASOSIDAGI BPcPP-2 INGIBITORLARINING KORROZIYAGA QARSHI XOSSALARINI O'RGANISH <i>Nazarov Nurullo Ibodulloyevich, Fayziyev Jahongir Baxromovich, Beknazarov Hasan Soyibnazarovich, Mirzoyeva Gulrux Axtamovna</i>	551
MAHALLIY XOMASHYOLAR ASOSIDA AVTOMOBILSOZLIK VA SANOAT OB'YEKTLARI UCHUN YUQORI SAMARALI POLIMER KOMPOZITSION MATERIALLAR VA QOPLAMALAR ISHLAB CHIQISH <i>Meyliyeva Laziza Qahramonovna, Abdukarimova Maftuna, Sobirova Nilufar Shuxrat qizi</i>	558
DEHQONOBOD SUV OMBORIDA IKKI PALLALI MOLLYUSKALAR BIOXILMA-XILLIGI VA POPULYATSIYALARI <i>Jabborova Tozagul Xujamurodovna</i>	565
BIMETALL FTALOTSIANIN BIRIKMALARI VA ULARDAN OLINGAN PIGMENTLARNING IQ-SPEKTROSKOPIK TAHLILI <i>Abdiqayumova Mohinur Abdurashidovna, Fayziyev Jahongir Bahromovich, Axmedov Orif Jumanazar o'g'li</i>	569
VISMUT-KOBALT FTALOSIANIN PIGMENTI SINTEZINING OPTIMAL SHAROITLARINI ANIQLASH VA UNING IQ-SPEKTRAL TAVSIFI <i>Qosimova Nargiza Fayzulloyevna, Fayziyev Jahongir Bahromovich, Axmedov Orif Jumanazar o'g'li</i>	577
SINTEZ QILINGAN BIMETALL FTALOTSIANINLARDAN NIKEL - KOBALT IONI SAQLAGAN BIRIKMANING IQ VA TERMOGRAVIMETRIK TAHL <i>Nazarov Nurullo Ibodulloyevich, Fayziyev Jahongir Baxromovich, Nazarov Sayfulla Ibodulloyevich, Mirzoyeva Gulrux Axtamovna</i>	584
IZOMER METOKSI FENOLLARNI ALLILLASH REAKSIYASI <i>Norboyeva Jamila Sobirqul qizi, Azimova Gulmira Zayniddinovna, Tojiuhamedov Habibulla Sayfullayevich, Musayev Xusniddin Baxtiyorovich</i>	590
IN VITRO SHAROITIDA KO'PAYTIRILGAN NUROTA O'LMASO'TI KO'CHATLARINI SUBSTRATGA MOSLASHTIRISH <i>Nuftullayeva Sanobar Shokir qizi, Xasanov Normat Saydullayevich</i>	599
OROL DENGIZI QURIGAN TUBI GIDROBIONTLARI TARKIBI, EKOLOGIK MOSLASHUVI VA BIOGEOKIMYOVIY AHAMIYATI <i>To'xtaboyeva Y.A, Ikramov N.B.</i>	604
MARKAZIY FARG'ONA ZOVURLARI SHAROITIDA INVAZIV AMUR CHEBAKCHASI (PSEUDORASBORA PARVA) POPULYATSIYASINING MORFOMETRIK XUSUSIYATLARI VA O'SISH QONUNIYATLARI <i>Sheraliyeva M.K.¹, Nosirova M.D.², Muqimov M.A.³</i>	614
DI(O, M, P-AMINOFENIL-1,3,4-OXSADIAZOLTION-2)GOSSIPOL SHIFF	630

ASOSI SINTEZI VA XOSSALARI <i>Eshqulov X.O', Toshov H.S, Ismailova D.S</i>	
TUPROQ TARKIBIDAGI Na, K, Ca VA Ba METALLARINI ALANGA FOTOMETRIK USULDA MONITORING QILISH. <i>Abduraximova Shahlo Azim qizi, Ahmadova Malika Alisher qizi, Kuchkarov Otabek Artikovich, Mamirzayev Mashrab Abdumalikovich</i>	635
SAMARQAND VILOYATIDA ZOOFIL PASHSHALAR FAUNASI VA UNING TAHLILI <i>Abdullayeva Dilbar Olimjon qizi</i>	648
ALLOKSAN DIABETDA KALAMUSH JIGAR MITOXONDRIYA MEMBRANASI LPO JARAYONIGA POLIFENOL BIRIKMALARNING TA'SIRI <i>Iroda Yangiboyevna Sattorova</i>	652
JO'XORI NAVLARINING BARGLARI SUVI MIQDORI VA SUV TANQISLIGIGA TUPROQ NAMLIGI DARAJALARINING TA'SIRI <i>Jo'rayeva Ozoda Toirovna</i>	657
O'ZBEKISTONNING SHARQIY HUDUDLARIDA UCHROVCHI STEATODA BIPUNCTATA O'RGIMCHAGINING BIOEKOLOGIYASI <i>Baxromova Barno Xasanovna, Durdona Farhodovna Azimjonova</i>	665
TURLI KAUCHUKLAR ASOSIDA OLINGAN YUQORI BO'KUVCHAN OLEOGELLARNING STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL VA TERMIXOSSALARINI IQ-SPEKTROSKOPIYA HAMDA DIFFERENSIAL-TERMIK TAHLIL USULLARI YORDAMIDA TADQIQ ETISH <i>Xusanova Mamlakat Furqatovna</i>	670
SOYA NAVLARINI YETISHTIRISHDA RESURS TEJAMKOR USULLAR QO'LLANILISHINING AHAMIYATI <i>Nomozov Ramozon Karim o'g'li¹, Abdimurotov Dilmuhammad Vallamat o'g'li², Danabayev Abdumurot Berdiyevich³</i>	679
SINANTROP TURLARDAN BIRI BO'LGAN TEGENARIA DOMESTICANING BIOLOGIK XUSUSIYATLARI <i>Baxromova Barno Xasanovna, Mamazoyitova Sarvinoz Mashrabjonovna</i>	686
FARG'ONA VODIYSIDA KENG TARQALGAN STEATODA ALBOMACULATANING MAVSUMIY RIVOJLANISH DINAMIKASI VA BIOLOGIYASI <i>Baxromova Barno Xasanovna, Erkaboyeva Ozoda Qurbonali qizi</i>	690
QORAQALPOG'ISTON SUN'IY SUV HAVZALARIDA UCHRAYDIGAN BALIQLAR XILMA-XILLIGI VA ULARNI PARAZITLARDAN SAQLASHNING BIO-EKOLOGIK ASOSLARI <i>M.A.Jumanov, Z.N.Mahammadiyev, M.B.O'sarova</i>	694
DAUN SINDROMI: ZAMONAVIY TADQIQOTLAR VA NAZARIY YONDASHUVLAR <i>Radjabova Malika Boboqulovna</i>	701
CRYSTAL STRUCTURE, ELECTROSTATIC POTENTIAL MAPPING, AND MORPHOLOGY ANALYSIS OF A 3D Co(II)-Na(I) EDTA-BASED COORDINATION POLYMER	706

U.U. Ruziev, Kh.Kh. Turaev, A.B. Ibragimov, Z.E.Djumayeva, G.Kh. Toirova, K.B. Kholturaev	
BIOLOGICAL AND MOLECULAR ANALYSIS OF SPECIES BELONGING TO THE GENUS PLATYNASPIS, SUBFAMILY CHILOCORINAE (COLEOPTERA: COCCINELLIDAE), DISTRIBUTED IN THE FERGANA VALLEY <i>Gafurova Saodat Turabayevna</i>	716
DIZEL YOQILG'ILARI UCHUN XITOZANLI DEPRESSOR QO'SHIMCHALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH <i>Saidov Jahongir Egamberdiyevich</i>	723
L. INDICA L. FORMALARINI QARSHI VOHASINING INTRODUKSIYA SHAROITIDA ISTIQBOLINI BAHOLASHGA DOIR NATIJALAR <i>Sharapova Mohidil Amanovna</i>	731
TARKIBIDA QALAY VA QO'RG'OSHIN SAQLOVCHI FTALOTSIANIN BIRIKMALARI SINTEZIDA BOSHLANGICH MODDALAR NISBATI VA OLINGAN MODDANING IQ SPEKTRI TAXLILI <i>Musayev Chori Alimardon o'g'li, Fayziyev Jahongir Bahromovich, Ahatov Javohirxon Kamol o'g'li</i>	739
FARG'ONA VILOYATI EKin MAYDONLAR VA BOG'LAR TUPROQ ALGOFLORASINING TAHLILI <i>Tursunova Shaxodatxon Abdujaborovna, Turg'unaliyeva Oygulxon Avazbek qizi, Soliyeva Oygulxon Sobirjon qizi</i>	748
TOPINAMBUR TARKIBIDAGI FENOLLARNI YuSSX (yuqori samarali suyuqlik xromatografiyasi) USULIDA ANIQLASH VA ULARNING INSON ORGANIZMI UCHUN FOYDALI XUSUSIYATLARI <i>Xolmirzayev O'smonali Isomiddin o'g'li, Raimova Gulhayo Sirajiddinovna</i>	752
TOPINAMBUR (<i>helianthus tuberosus.L</i>) NING SHIFOBAXSHLIK XUSUSIYATLARINI KIMYOVIY TARKIBI ORQALI BAHOLASH <i>Xolmirzayev O'smonali Isomiddin o'g'li, Raimova Gulhayo Sirajiddinovna</i>	759
VAKSINASIYANING JAMIYAT SALOMATLIGIDAGI ROLI <i>Rustamova Ra'no Parpievna, Ismailova Arofat Mirzaxidovna</i>	765
NASTURTSIYA (TROPAEOLUM MAJUS)NING TOSHKENT SHAROITIDAGI FENALOGIK FAZALAR VA GULLASH MUDDATLARINI ANIQLASH <i>Sheraliyeva Volida Sherali qizi</i>	770
QASHQADARYO FLORASI EFIR MOYLI O'SIMLIKLARINING SISTEMATIK TAHLILI VA ULARNING XALQ XO'JALIGIDAGI AHAMIYATI <i>Xidirova Sadoqat Sherali qizi, Pardayeva Dildora Alisher qizi</i>	775
TAKRORIY EKin SIFATIDA EKILADIGAN SOYA NAVLARI, ULARNING BIOEKOLOGIYASI VA AHAMIYATI <i>Bekmirzayeva Maftunaxon Yodgarjon qizi, Mamurov Xurshidjon Abduvoxidovich</i>	780
YUMSHOQ BUG'DOY NAVLARIDA IQLIM O'ZGARISHINING TA'SIRI <i>Xudoynazarov Javohir Shavkat o'g'li, Yo'ldosheva Shaxrizoda Shokir qizi</i>	786

QORAQALPOQ USTYURTIDA CRAMBE EDENTULA FISH. & C.A. MEY. EX KORSH SENOPOLYATSİYALARINING TARQALGAN HUDUDLARI TAVSIFLARI <i>Tamambetova Sh.B, Turganbaeva G.R</i>	791
O'ZBEKISTON HUDUDIDA YETISHTIRILGAN MEVA VA SABZAVOTLARDA PESTITSID QOLDIQLARI MIQDORINI ANIQLASH HAMDA ULARNING INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH <i>Ismoilova Odinaxon Lutfullo qizi,</i>	795
SHO'R STRESSI OSTIDA G'O'ZA DURAGAYLARINING MORFOBIOLOGIK O'ZGARUVCHANLIGI <i>¹Mamedova Feruza Faxriddinovna, ¹Kurbonov Abrorjon Yorqinovich, ¹Djumayev Sanjar Shukurovich, ²G'iyosova Nigora, ³Boboyev Sayfulla G'afurovich</i>	802
SANOAT OQAVA SUVLARINING ORGANIK IFLOSLANTIRUVCHILAR BILAN IFLOSLANISH DARAJASI VA EKOLOGIK MUAMMOLAR <i>Abdullayeva Munira Narmamat qizi</i>	808
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI HUDUDIDAGI TUPROQLARNING SHO'RLANISH HOLATI <i>Dusmuratova Saida Xurramovna</i>	813
NANOEMULSIYALARNI ULTRATOVUSHLI DISPERSIYA USULIDA OLIISH JARAYONINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH <i>Savurov Mustaf o'g'li, Xudanov Ulug'bek Oybutayevich</i>	818
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIGA INTRODUKSIYA QILINGAN ZIZIPHUS JUJUBA MILL. NING ILDIZ TIZIMINING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI <i>U.T.Azilova</i>	825
БИОФИЗИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ УЗ НА ФЕРМЕНТАТИВНУЮ ФУНКЦИЮ ПЕЧЕНИ ПЛОДА. <i>Топилова Феруза Махаммадовна, Абдувалиева Феруза Мухамаднуровна, Мухторов Фирдавсбек Тохиржон угли</i>	832
QO'RG'OSHIN OG'IR METALINING BUG'DOY NAVLARINI UNUVCHANLIGIGA TA'SIRI <i>Abdikulov Zafar Umirboevich¹, Esirgapova Munisa Oybek qizi², Xo'jayorov Akobir Anvar o'g'li³</i>	839
ЖИГАР МОНООКСИГЕНАЗА ТИЗИМИ ФАОЛЛИГИНИНГ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ ДИАБЕТ ШАРОИТИДА УГЛЕВОД АЛМАШИНУВИГА ТАЪСИРИ <i>Абдурашидов Абдулазиз Бахтиёрович, Джумаева Гулноза Примовна, Турсунбойева Мухлиса Хатамовна, Рахмонова Шохидабону Дилшодовна</i>	846
ВЛИЯНИЕ ПОВЫШЕНИЯ КОНЦЕНТРАЦИИ ЭКСТРАКЦИОННОЙ ФОСФОРНОЙ КИСЛОТЫ, ИЗВЛЕЧЕННОЙ ИЗ ФОСФОРИТОВ ЦЕНТРАЛЬНОГО КЫЗЫЛКУМА, НА ИХ СВОЙСТВА <i>Н.С.Бахриддинов</i>	851
KALAMPIRMUNCHOK (SYZYGIUM AROMATICUM L.) O'SIMLIGI EKSTRAKTI TARKIBIDAGI SUVDA ERUVCHAN VITAMINLARNI	857

YUSSX USULIDA ANIQLASH <i>SH.M.Kirgizov, Y.N.Voxobova</i>	
ЭЛЕМЕНТНЫЙ СОСТАВ ЛЕКАРСТВЕННОГО РАСТЕНИЯ ДАРМАНА (<i>Artemisia Cina Berg.</i>) ПО ДАННЫМ ICP-OES <i>Режаббоева Нафиса Латибжонова</i>	863
ПРОСТРАНСТВЕННО-ВРЕМЕННАЯ ДИНАМИКА ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ И ПРОСТРАНСТВЕННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПОПУЛЯЦИИ (<i>MERIONES TAMARISCINUS</i>) В НИЗОВЬЯХ АМУДАРЬИ <i>Тлегенов Мархабай Толегенович</i>	868
МИТОХОНДРИАЛ ДИСФУНКЦИЯ ВА ОКСИДАТИВ СТРЕСС: МЕТАБОЛИК СИНДРОМ РИВОЖЛАНИШИНИНГ МОЛЕКУЛЯР МЕХАНИЗМЛАРИ <i>Абдурашидов А.Б., Исакова Ж.А, Шомуротова М.Ў, Исмоилова Э.З</i>	875
JAK2 rs1887428 POLIMORFIZMINING GRAVES KASALLIGI PATOGENEZIDAGI ROLI <i>Dushanova G.A., Ziyadullayev SH.X., Kamalov Z.S., Ruzibakiyeva M.R., Ilhomova M.Sh</i>	880
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В МОДЕЛИРОВАНИИ ПАТОГЕНЕЗА САХАРНОГО ДИАБЕТА И ОПТИМИЗАЦИЯ СТРАТЕГИЙ ГЕННОЙ ТЕРАПИИ <i>Абдурашидов А.Б, Абдураимова М.А., Егамбердийева С.И, <u>Жўрақұлова Н.Ш.</u></i>	889
TORCH ИНФЕКЦИЯЛАРИНИ ПРОГНОЗ ҚИЛИШДА НЕЙРОН ТАРМОҚЛАР ВА БИОМАРКЕРЛАР ИНТЕГРАЦИЯСИ <i>Абдурашидов А.Б, Рустамова М.Ж, Ўринбоева Б.А, Рахматова С.И</i>	895
CHIQINDI BIOMASSA ASOSIDA OLINGAN YASHIL IONITLARNING AYRIM FIZIK-KIMYOVIY XOSSALARINI O‘RGANISH <i>¹Omonov Navro‘zbek Shermuhammad o‘g‘li, ²Jo‘rayev Murod Maxmarajab o‘g‘li, ³Qudratov Javohir Jahongir o‘g‘li, ⁴Yo‘ldoshev Xurshid Qahramon o‘g‘li, ⁵Anarboyev Yerjigit Dalaboy o‘g‘li</i>	900
SHARQIY FARG‘ONA URUG‘ MEVALI BOG‘LARIDA SHIRA-PARAZIT-GIPERPARAZIT TIZIMINING TRITROFIK ALOQALARI <i>Jumayeva Aziza Nu‘monjon qizi</i>	906
O‘ZBEKISTON FLORASIDA UCHRAYDIGAN QANDLI DIABETGA TA’SIR QILUVCHI DORIVOR O‘SIMLIKLARNING BIOLOGIK XUSUSIYATLARI VA ANTIDIABETIKPOTENSIALI <i>Ma’ruffjonov Umidjon Abrorjon o‘g‘li, Tursunova Shaxodatxon Abdujaborovna</i>	915
FARG‘ONA VODIYSI SUV HAVZALARIDA SAEPTIRAMIDA TURKUMI VAKILLARINING TAHLILI VA AYRIM TURLARNING MORFOMETRIK TAVSIFI <i>Adashev Doniyor Muxtorjon o‘g‘li, Egamberdiyev Mexmonjon Xudoyberdiyevich, Madumarov Maqsadjon Jumanovich, Samijonova Gulzira Esonboy qizi</i>	923
TUPROQ MIKROORGANIZMLARNING BIO XILMA-XILLIGI,	940

AHAMMIYATI VA IKKILAMCHI METABOLITLARI <i>Sanobar Rayimberdiyeva^b, Dildora Alimova^a, Dilmurod Murodullayev^{a,b} va Nigora Rustamova^{a,b}</i>	
KUZGI YUMSHOQ BUG'DOY NAVLARINING OQSIL VA KLEYKOVINA MIQDORIGA ZARARLI XASVANING TA'SIRINI BAHOLASH <i>Turkistonova Maftuna Tursunaliyevna</i>	956
RUX(II) IONINING 1-(2-FURANIL)-4,4,4-TRIFTORBUTANDION-1,3 AROILGIDRAZONLARI BILAN KOMPLEKS BIRIKMALARI <i>Ro'ziyeva Maftuna Jo'rayevna, Tursunov Murod Amonovich</i>	964
АНТИКОАГУЛЯНТНЫЕ СВОЙСТВА ПРИРОДНЫХ ПОЛИФЕНОЛОВ G-5 И G-8: СРАВНЕНИЕ С ГЕПАРИНОМ <i>Рахмоналиева Зарнигор Зарифжон кизи, Маматова Зулайхо Аминджановна, Хошимов Нозимжон Нумонжонович, Рахимов Рахматилла Нуриллаевич, Ходжиев Сиродж Салимович</i>	979
L. INDICA L. VA C. GILLIESII WALL. TURLARINI INTRODUKSIYA SHAROITIDA EKOLOGIK OMILLARGA MUNOSABATI <i>Sharapova Mohidil Amanovna</i>	986
XORAZM VILOYATI SHAROITIDA ZAFARON (CROCUS SATIVUS L.) YETISHTIRISHNING ILMIY VA AMALIY ISTIQBOLLARI <i>Matkarimov Nizomjon Baxtiyorovich, Jumaniyazova Shaxnoza Ishankuliyevna, Xalliyeva Zilola Sattorbekovna</i>	991
SURXONDARYO, SAMARQAND VA TOSHKENT VILOYATLARIDA YETISHTIRILGAN SLIBIUM MARIANUM L. O'SIMLIGI URUG'LARIDAN MOY OLIISHNING QIYOSIY TAHLILI <i>S.B.Jumayeva¹, M.E.Sattarov², A.A.Cho'tanova³</i>	995
SCIENTIFIC AND PRACTICAL ASPECTS OF CLASSIFYING THE "AS LUPINUS" FOOD SUPPLEMENT WITHIN THE COMMODITY NOMENCLATURE OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY <i>Charosxon Sanjarbek qizi Abdujabborova</i>	1002
TURLIYAYLOVINTENSIVLIKLARITA'SIRIDADOMINANTO'SIMLIKLA RINING FITOSENOTIK KO'RSATKICHLARI <i>¹Valiyev Shuhrat, ¹Nosirov Muhtor, ²Rajabov Toshpo'lot, ¹Amirov Jamshid, ¹Yaxyoyeva Ochiloy, ¹Ergasheva Durdona, ¹Eshniyozova Marjona</i>	1008
ФЕНОЛОГИЧЕСКИЕ ФАЗЫ РАЗВИТИЯ ИНТРОДУЦЕНТА ВИДА (T. TOMENTOSA M.), С БИОМЕТРИЧЕСКИМИ ДАННЫМИ СОЦВЕТИЯ <i>Соибназаров Руслан Эргашбоевич</i>	1013
QO'QON DAVLAT O'RMON XO'JALIGIDA ASTRAGALUS L. TURKUM TURLARI <i>I. I Toyloqova, R. Y. Ruzimatov</i>	1024
QO'QON DAVLAT O'RMON XO'JALIGIDA ROSA L. TURKUM TURLARI <i>Tursunova Shakaroy, Abdumansurova Rahnamaxon, Obidjon Turdiboyev</i>	1031
TABIY UGLEROD SORBENTINING ELEMENT TARKIBI VA TERMIK PARCHALANISH XUSUSIYATLARINI O'RGANISH	1037

<i>Geldiyev Yusuf Allayorovich, Eshqurbonova Munisaxon Bozor qizi, Alimov Berdiyov Jovli o'g'li</i>	
O'ZBEKISTONDA LOBOTHALLIA LACTEOLA LISHAYNIKINING UGLEVOD TARKIBINI XROMATOGRAFIK USULLAR YORDAMIDA TAHLIL QILISH <i>¹Xakimov Ozodbek Maripjon o'g'li, ²Ergashev Dilmurod Adiljonovich, ³Ismoilov Mo'minjon Yusupovich</i>	1042
EKOLOGIK TOZA ADSORBENTLAR ASOSIDA OQOVA SUVLAR TARKIBIDAN RUX(II) IONLARINI SAMARALI ADSORBSIYASI TAHLILI <i>Xonqulov Shoxrux Bahodirovich, Abdirimova Madina Egamberganovna, Bekmirzayev Akbarbek Shuxratovich, Xandamov Davron Abdikodirovich, Norqobilov Adham Erkin o'g'li</i>	1048
FARG'ONA VODIYSI FLORASIDA MUHOFAZAGA MUHTOJ O'SIMLIKLAR: SISTEMATIK XILMA-XILLIK VA ANTROPOGEN XAVF OMILLARI <i>Yusupova Zoxidaxon Abdumalikovna,</i>	1057
СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЭКСТРАКЦИИ НАДЗЕМНОЙ ЧАСТИ РАСТЕНИЯ <i>PEROVSKIA ANGUSTIFOLIA</i> <i>З.Р. Ходжуакбарова¹, О.К. Аскарова¹, Д.Э. Дусматова^{2*}, Р.Ф. Мухаматханова²</i>	1066
ASTRAGALUS KRAUSEANUS O'SIMLIGI YER USTKI QISMINING AMINOKISLOTALAR TARKIBI <i>Sobirova Kamolaxon Azizjon qizi, Muqimjonova Umidaxon Vahobxon qizi</i>	1072
QORAMOL TERINI QAYTA ISHLASH NATIJASIDA HOSIL BO'LADIGAN IKKILAMCHI MAHSULOTDAN HAYVONLAR UCHUN OZUQA TAYYORLASH USULLARI <i>Sh.K.Kushnazarova, V.A.Mashrapova</i>	1077
GIPSLI TUPROQ SHAROITIDA MIKORIZA VA ANTAGONIST ZAMBURUG'LARNING ZIG'IR (LINUM USITATISSIMUM L.) RIVOJLANISHIGA TA'SIRI <i>Maxsudov Qodirjon Solijonovich, Rayimberdiyeva Nargiza Muzakbar qizi</i>	1080
YAYLOV VA EKIN AGROEKOTIZIMLARIDA LANDSHAFT DIVERSIFIKATSIYASI SHAROITIDA YIRTQICH ENTOMOFAUNANING BIOLOGIK NAZORAT SAMARADORLIGI (Adabiyotlar tahlili) <i>M.A.Daminov</i>	1086
NAVOIY VILOYATI HUDUDIDA TARQALGAN <i>HYPERICUM PERFORATUM</i> L. TABIIY RESURLARINING ZAMONAVIY HOLATI <i>Mamatqosimov O.T., Abduraimova N.X., Mavlanov B.J., Teshaboyev S.Q., Allamurotov A.L., Maxmudov A.V., Abduraimov O.S</i>	1093
BIOLOGICAL ASPECTS OF PATHOGENESIS AND DIAGNOSTICS OF THYROID DISORDERS <i>Don A.N., Sirojiddinov K.B., Nagay S.G.</i>	1103
18β-H-GLITSIRRET KISLOTASINING SIKLOGANSANOL VA UNING	1110

HOSILALARI BILAN MURAKKAB EFIRLARI SINTEZI <i>A.J.Djurayev¹, R.S.Esonov², M.R.Tursunov¹</i>	
ИЗУЧЕНИЕ ДИАГРАММЫ РАСТВОРИМОСТИ СИСТЕМЫ $\text{CO}_2\text{--COCl}_2\text{--H}_2\text{O}$ <i>Исакова О.М.¹, Тураев З.¹, Улашева Н.А.², Кучаров Б.Х.², Бектемиров А.О.³</i>	1116
ЛАКТОСКОПИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТРЁХ ВИДОВ МОЛОКА ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА НИЗКОЛАКТОЗНОГО ТВОРОГА. <i>Адилханова Малика Абдор кизи, Усмонжоновна Хулкар Умаркуловна, Машаринова Зулхумар Атабековна</i>	1124
STUDYING THE NATURE OF EXOTIC BLACK HOLES <i>M. Melibaev</i>	1135
ЎЗБЕКИСТОНДА ГЛОБАЛ ЭКОЛОГИК МУАММОЛАР: АТМОСФЕРА ҲАВОСИ ИФЛОСЛАНИШИНИНГ АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИГА ТАЪСИРИ ВА КАОЛИН АСОСИДА Х ТИПИДАГИ ЦЕОЛИТЛАР ЁРДАМИДА КАРБОНАТ АНГИДРИДНИ АДСОРБЦИОН КАМАЙТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ <i>Дехканова Н.Н., Толлибоева М.В</i>	1139
CICER TURKUMIGA OID TUR O'SIMLIKLARNING BIOLOGIK TASNIFI, KIMYOVIY TARKIBI, XALQ TABOVATI VA ILMIY TIBBIYOTDA QO'LLANILISHI <i>Muqimjonova Umidaxon Vahobxon qizi, Askarov Ibrohimjon Rahmonovich, Isaqov Muhammadjon Yunusovich</i>	1147
CHARACTERISTICS OF SOMATOMETRIC INDICATORS IN SCHOOL-AGE CHILDREN IN THE CONDITIONS OF KARAKALPAKSTAN <i>Mirametova N.P, Orazbaeva N.M.</i>	1159
ВЕРБЛЮЖЬЕ МОЛОКО КАК ПЕРСПЕКТИВНОЕ СЫРЬЕ ДЛЯ МОЛОЧНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ <i>Давидов Махмуджон Адхамович, Алиева Хуморахон Ойбек қизи</i>	1064
ШЎРЛАНИШ ВА ТУПРОҚ МИКРОБИОМИНИНГ ЎЗАРО БОҒЛИҚЛИГИ <i>К.Д. Давранов¹, Ҳ.Т. Ҳасанов¹, Ш.Н. Кўзиев¹, А.К. Абдуллаев¹, У.Р. Ражабов¹, А.А. Умрузоқов¹, Б.И. Тўраева¹, Н.Р. Розикова², Ж.М. Турдалиев³</i>	1170
SYNTHESIS OF POLYMER STABILIZED Cu/Co BIMETALLIC NANOPARTICLES <i>Eranova A.A., Vokhidova N.R.</i>	1180
СОРБЦИОННЫЕ СВОЙСТВА КОМПОЗИТОВ НА ОСНОВЕ ХИТОЗАНА И СЛОИСТЫХ ДВОЙНЫХ ГИДРОКСИДОВ <i>Юсупов М.М.¹, Голубев Р.А.², Вохидова Н.Р.¹, Критченков А.С.²</i>	1191
ҒЎЗАНИНГ F₁ ДУРАГАЙЛАРИДА ТЕЗПИШАРЛИК ВА БИТТА КЎСАКДАГИ ПАХТА ВАЗНИ БЕЛГИЛАРИНИНГ ГЕНЕТИК ТАҲЛИЛИ <i>Г.К.Тошпулатова¹, С.Г.Бобоев²., Г.Н.Наркизилова., М.П.Каримова Ж.Д.Хомидов., Г.У.Кодирова</i>	1200
CCL4 BILAN CHAQIRILGAN TOKSIK GEPATITDA KALAMUSH JIGAR MITOXONDRIYASINING MPTP O'TKAZUVCHANLIGINI O'ZGARISH	1208

DINAMIKASINI TAHLILI <i>Turdiyeva Odinaxon Mamirovna</i>	
CCL₄ BILAN CHAQIRILGAN TOKSIK GEPATITDA KALAMUSH JIGAR MITOXONDRIYASI ATFGA BOG‘LIQ KALIY KANALI FAOLLIGINI O‘ZGARISH DINAMIKASINI TAHLILI <i>Turdiyeva Odinaxon Mamirovna</i>	1212
“GENETIK MODIFIKATSIYALANGAN G‘O‘ZA LINIYALARIDA GOSSIPOL VA UMUMIY POLIFENOLLAR MIQDORINING QIYOSIY TAHLILI” <i>SH.H. Mamatkulova, V. S. Kamburova, O. L. Isomiddinova, D. E. Usmonov, J.K.Norbekov.</i>	1216
KOVUL (CAPPARIS SPINOSA L.) O‘SIMLIGI ASOSIDA UY SHAROITIDA ORGANIK SOVUN TAYYORLASH TEXNOLOGIYASI VA UNING AFZALLIKLARI <i>Tursunova Mumtozbeqim Farxodbek qizi</i>	1221
SAMARQAND VILOYATI SHAROITIDA YASMIQ (LENS CULINARIS MEDIK) NING QISHLOQ XO‘JALIGI XUSUSIYATLARINI ANIQLASH <i>Quvondiqova N.A, Jo‘rayeva Z.Dj</i>	1226
LEONURUS L. TURKUMI VAKILLARINING BIOEKOLOGIK XUSUSIYATLARI VA DORIVORLIK AHAMIYATI <i>O. R. Jangirova, Z.H. Nasimova</i>	1232
NARSISS (NARCISSUS L.) PIYOZINING BIOLOGIK FAOL BIRIKMALARI VA MIKROBLARGA QARSHI FAOLLIGINI ANIQLASH <i>Asrorova I.T., Keldiyarov X.O</i>	1239
СОВРЕМЕННЫЕ ДАННЫЕ О ДЕЙСТВИЕ ШУМА НА МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ПАРАМЕТРЫ ПОЧЕК КРЫС <i>Б.А.Мамаражабова, А.С.Илясов</i>	1246
ВЛИЯНИЕ СВЕТОВОГО ДЕСИНХРОНОЗА НА МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ПАРАМЕТРЫ ПОЧЕК КРЫС <i>Б.А.Мамаражабова, А.С.Илясов</i>	1255
ГИДРОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОСТИ ОЗЁР ДЕЛЬТЫ АМУДАРЬИ В УСЛОВИЯХ ПОСТУПЛЕНИЯ КОЛЛЕКТОРНО-ДРЕНАЖНЫХ ВОД <i>Календерова К.Т.</i>	1262
ПОЛУЧЕНИЯ БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫХ ДОБАВОК НА ОСНОВЕ ПОЛИПЕПТИДОВ ДЛЯ ВЕТЕРИНАРИИ <i>Намозов О.М., Балиев Ш.К., Каримов М.М., Иногамов У.К.</i>	1272
PLANTAGO (ZUBTURUM) TURKUMI VAKILLARINING BIOEKOLOGIK XUSUSIYATLARI BO‘YICHA ILMIY MANBALAR SHARXI <i>D.D.Omonov, E.Yu.Ro‘zmatov</i>	1290
IJTIMOIIY FANLAR	
O‘ZBEKISTON HUDUDIDA BRONZA DAVRI XO‘JALIK-MADANIY TIPLARI VA ETNIK-MADANIY SHAKLLANISH BOSQICHLARI <i>Nurmetov Sardor Baxtiyorovich</i>	1298

UMUMIY O'RTA TA'LIM TIZIMIDAGI MEHNAT MUNOSABATLARINI TARTIBGA SOLISHDA IJTIMOIIY SHERIKLIK INSTITUTINING ROLI <i>Turikova Lazokat Mashrabovna</i>	1302
METROLOGIK BILIMLARNING RIVOJLANISHI TARIXSHUNOSLIGI: METODOLOGIK VA TARIXIY TAHLIL <i>Xayitmuratova Zaynura G'aybullayevna</i>	1311
NUROBOD TUMANI AG'RON QISHLOG'INING QADIMGI TARIXI VA UNING MINTAQAVIY TARIXDAGI O'RNI <i>Soriyev Xolmurod Yaxshimurodovich, Eshnaye Eshquvvat Xudayberdiyevich</i>	1315
"USUL-I JADID" MAKTABLARI DARSLIKLARIDA MILLIY VA DUNYOVIY FANLAR SINTEZI (1901-1914) <i>Nurullayev Jasurbek Xayrulla o'g'li</i>	1322
O'ZBEKISTON TELEVIDENIESIDA TELEBOSHLOVCHI KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINING TRANSFORMATSIYASI <i>Yulduz Zohidova</i>	1327
REDISCOVERING THE HIDDEN POWER OF MANUSCRIPTS AND ARCHIVES BEYOND PUBLISHED MASTERPIECES <i>Alibekova Mokhira Abduvaliyevna</i>	1333
TURKIY DAVLATLAR TASHKILOTI HAMKORLIK TARIXINING OSIYO MAMLAKATLARI (ROSSIYA, QOZOG'ISTON, OZARBOYJON VA XITOIY)DA O'RGANILISHI <i>Mamatov Behruz Salimboy o'g'li</i>	1339
TURKISTONDA HARBIY ASIRLAR MEHNATI: SAFARBARLIK VA EKSPLUATATSIYA (1914-1922) <i>Tojiboyev Jaxongir Ilxomovich</i>	1345
A.GALKINNING SURXON VOXASI O'RTA VA JANUBIY QISMLARINING HARBIY-STRATEGIK OCHERKI ASARI TO'G'RISIDA (1889-1890-yillar) <i>Daminov Jahongir Alisherovich</i>	1353
SAMARQAND QISHLOQ XO'JALIGI INSTITUTINING QISHLOQ XO'JALIGI MUTAXASSISLARINI TAYYORLASHDAGI ROLI. (1950-1990YY) <i>Abulqosimova Dildora Asrorovna, Esanova Sevinch, Mirzamahmudova Dinora</i>	1358
АМИР ТЕМУРНИНГ ХИТОЙГА ЮРИШНИНГ САБАБЛАРИ ВА ЭХТИМОЛИЙ ОҚИБАТЛАРИ <i>Изатова Нодира Батыровна</i>	1363
MUSTAQILLIK YILLARIDA MILLIY MODELNING RIVOJLANISHI VA SHAKLLANISHI (1991-2016) <i>Asodava Asila Xusniddin qizi</i>	1370
COMPARATIVE ANALYSIS OF TIMURID ERA REALIA IN UZBEK AND ENGLISH: TRANSLATION CHALLENGES AND LINGUISTIC SOLUTIONS <i>Yaxshiyeva Zebo Rashidovna, Tolipova Mahbuba Zokir qizi</i>	1375
IKKINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA FARG'ONA VODIYSI	1384

VILOYATLARIDA MUZEY ISHI <i>Karimov Islomjon Ilxomjon o‘g‘li</i>	
MULKDORLAR SINFINING JAMIYAT TARAQQIYOTIDAGI O‘RNI <i>Latipov Rustam Mamadaliyevich, Umirzakova Ruxshona Faxriddin qizi, Sulaymonova Bernur Mirzohid qizi</i>	1390
ANDALUSIYADA TIBBIYOT ILMINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI <i>Meliboyeva Munisabonu Elmurod qizi</i>	1395
“JOZMON QISHLOG‘I” TARIXINING KELIB CHIQISHI <i>Mardonova Sug‘diyona Nasibillo qizi</i>	1401
YANGI O‘ZBEKISTON TIBBIYOT SOHASIDA JADAL SUR‘ATLARD RIVOJLANISH VA IJTIMOYIY SUG‘URTA TIZIMINING JORIY QILINISHI <i>Boboqulov Muzrobbek Ergashevich</i>	1409
SO‘NGI O‘RTA ASRLARDA SURXON VOHASI TARIXIY GEOGRAFIYASINING MANBASHUNOSLIK TAHLILLARI <i>Qurbonov Murodjon Normamat o‘g‘li</i>	1418
XALQARO INSON KONSEPSIYASI: YEVRIPA MA‘RIFATCHILIGI VA JADID SAFARNOMALARIDA MA‘RIFIY TAFAKKUR TALQINI <i>Alimova Yulduz Tojiqul qizi, Nematova Hulkar</i>	1424
ROSSIYA IMPERIYASI BANK TIZIMINING TURKISTON O‘LKASIDAGI FAOLIYATI: INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY TAHLIL <i>Abdullayeva Nilufar Rustam qizi</i>	1428
MUSULMONLAR ISPANIYASIDA ILM-FAN RIVOJI VA UNGA TA‘SIR KO‘RSATGAN SHART-SHAROITLAR <i>Sardor Norboboyev Abdusamat o‘g‘li</i>	1432
XX ASR BIRINCHI CHORAGI TURKISTON VA TURKIYA IJTIMOYIY-MADANIY ALOQALARI <i>Mo‘minova Manzura Ashur qizi</i>	1439
O‘ZBEKISTONDA SIYOSIY PARTIYALAR VA NORASMIY HARAKATLARNING VUJUDGA KELISH TARIXI (1980–1990-YILLAR) <i>Iminov Begzod Begijonovich</i>	1443
FALSAFA TARIXINI SHAKLLANISH VA RIVOJLANISH QONUNIYATLARI <i>Ergashev Ozodbek Shavkatovich</i>	1449
TARIXIY-MADANIY MEROS OBIDALARINING ZAMONAVIY TURIZM TIZIMIGA INTEGRATSIYASI: MARKAZIY SUG‘D HUDUDI MISOLIDA <i>Indiaminova Shoira Amriddinovna</i>	1454
MULOQOT MADANIYATINING ASOSIY FUNKSIYALARI <i>Aymatov Aminjon Qudratovich, Turayeva Dildora Shuhratovna</i>	1460
SO‘NGI O‘RTA ASRLARDA SURXON VOHASI TARIXIY GEOGRAFIYASI TARIXSHUNOSLIGINING DAVRIY-QIYOSIY SHARHI <i>Qurbonov Murodjon Normamat o‘g‘li</i>	1465
O‘ZBEKISTON SSRDA KASB-HUNAR TA‘LIMI TIZIMINING	1471

SHAKLLANISHI TARIXIDAN (1946–1960 YILLAR) <i>Ro‘ziqulov Sherzodbek Maribjonovich</i>	
КЎЧМАНЧИ ЧОРВАДОР ЭТНОСЛАРДА ҚИШЛОҚЛАРНИ ПАЙДО БЎЛИШИ ТАРИХИ (ФАРҒОНА ВОДИЙСИ МИСОЛИДА) <i>Абдуллаев Улугбек Сайданович</i>	1478
TIRNAMA SOPOL BUYUMLARNING ARXEOLOGIK MANZILGOHLARDA UCHRASHI. <i>Pozilova X.</i>	1483
SOPOL BUYUMLARIDAGI EPIGRAFIKADAN FOYDALANISH VA ULARNING TAHLILI <i>Umarov Xasanboy</i>	1498
SAMARQAND TARIXINI O‘RGANISHDA ARXIV HUJJATLARINING AHAMIYATI <i>Boltayev Shohruz Mamarasul o‘g‘li</i>	1502
O‘ZBEKISTONDA SOVET DAVRI TEXNIKA TARAQQIYOTI <i>Burxonov Ilyosxon Muxiddinovich</i>	1507
BUXORO ERONIYLARINING NAVRO‘Z BAYRAMI VA UNING JAMOAVIY MAROSIM SIFATIDAGI O‘RNI <i>Kalonova Iroda Turgunovna</i>	1513
ИЗУЧЕНИЕ ФЕНОМЕНА ДЖАДИДИЗМА НА МЕЖДУНАРОДНОЙ АКАДЕМИЧЕСКОЙ АРЕНЕ <i>Рустамов У.</i>	1520
SKOBELEV SHAHRIDA BIRINCHI SHAHAR DUMASINI TASHKIL ETILISHI. <i>Boltaboyev Yodgorjon Toshpo‘latovich</i>	1527
ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРТИФИКАЦИОННЫХ СООРУЖЕНИЙ ДРЕВНЕГО ХОРЕЗМА В АНТИЧНЫЙ ПЕРИОД <i>Ибрагимова Аврора Темировна</i>	1532
ТОПОНИМИЯ ВЕЛИКОГО ШЁЛКОВОГО ПУТИ В КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ <i>Матназарова Клара Куатовна</i>	1538
JAMOATCHILIK NAZORATI FUQAROLIK JAMIYATINING ASOSIDIR <i>Toshtemirova Makhliyo Farkhod qizi, Ikramov Ravshan Aktamovich</i>	1543
ФАРҒОНА ВОДИЙСИ ЧОРВАДОР ЭТНИК ЖАМОАЛАРИНИНГ ЎТРОҚЛАШИШ ЖАРАЁНИГА ТАЪСИР КУРСАТГАН ОМИЛЛАР (XIX АСР ОХИРИ XX АСР БОШЛАРИ) <i>Шамшидинов Бахриддин Шаробиддин ўғли</i>	1555
QO‘QON XONLIGI MONETAR SIYOSATI (XUDOYORXON (IKKINCHI HUKMRONLIGI 1862–1863), XUDOYQULIXON, PO‘LATXON VA NASRIDDINXON DAVRLARIDA) <i>Xatamova Zumradxon Nizirjonovna</i>	1560
ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ҲУНАРМАНДЛАРНИ КООПЕРАТИВЛАШТИРИШ СИЁСАТИНИНГ АМАЛГА ОШИРИЛИШИ (ҚЎҚОН МИСОЛИДА)	1557

<i>Дадамирзаева Гулчехра Абдунабиевна</i>	
1950-YILLAR BOSHIDA NAMANGAN VILOYATIDA TIBBIY KADRLAR TAYYORLASH TIZIMI (ARXIV MATERIALLARI ASOSIDA) <i>Karimova Feruzaxon Mutalipovna</i>	1576
NARSHAXIYNING “BUXORO TARIXI” ASARI SOMONIYLAR DAVRI IQTISODIY VA IJTIMOY TARIXINI O‘RGANISHDA ASOSIY MANBA SIFATIDA. <i>Kimsanova Ruxshona Xayrulla qizi.</i>	1583
MOBIL QARAMLIKNI BARTARAF ETISHDA TALABALARNING IJTIMOY FAOLLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI <i>Jamoliddinova Kumush</i>	1588
YOSH KELIN-KUYOVLAR RUHIY SALOMATLIGINING KUTUVLARDAGI AHAMIYATI <i>Isakova Mu‘azam Tulkinovna, Maxmudova Mahliyoxon Valijon qizi</i>	1593
“ISHTIROKIYUN” GAZETASIDA XORIJIY MAMLAKATLARDAGI VOQEALARNING YORITILISHI <i>Xamraqulov Serobjon Soliyevich</i>	1598
XX ASRNING 20-30-YILLARIDA SURXON VOHASIDA XOTIN-QIZLAR MASALASI <i>Boltayeva Gulnoza Raxmatullayevna</i>	1604
XORIJIY TARIXSHUNOSLIKDA GAVHARSHODBEGIM FAOLIYATINING O‘RGANILISHI <i>Umarova Musharraf Yunusaliyevna</i>	1610
MUSTAQILLIK YILLARIDA UMUMTA’LIM MAKTABLARIDA MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI (1991–2026) <i>Sodiqova Yulduz Maxamat qizi</i>	1616
BO‘LAJAK MUHANDISLARNING KASBIY SHAKLLANISHIDA IJTIMOY-PSIXOLOGIK OMILLARNING O‘RNI <i>Nazarova Marg‘uba Gulamovna</i>	1620
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA ROSSIYA FEDERATSIYASI BILAN 2016-2025 YILLARDAGI MUNOSABATLARI <i>D.B. Nishanov</i>	1626
YETTISUV VILOYATIDA ROSSIYA IMPERIYASINING AGRAR ISLOHOTLAR VA KO‘CHIRILGAN AHOLINING QO‘LLAB-QUVVATLASH SIYOSATI <i>Ortiqov Umirillo Mamadiyorovich</i>	1635
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTINING ILMIY, O‘QUV VA O‘QUV-USLUBIY FAOLIYATI TAHLILI HAMDA UNING SAMARADORLIGI <i>Axmedova Dildora Normo‘minova</i>	1641
СОЦИАЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ И ОБРАЗ ЖИЗНИ СЕЛЬСКОГО НАСЕЛЕНИЯ ЮЖНЫХ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА В СОВЕТСКИЙ ПЕРИОД <i>Чариев Нуриддин Хушбокович</i>	1645

DATA JURNALISTIKASI UCHUN OCHIQ MA'LUMOTLARNING AHAMIYATI <i>Shahlo Muxtorova</i>	1652
MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTON JANUBIY VILOYATLARI UMUMTA'LIM MAKTABLARINING DARSLIKLAR BILAN TA'MINLANGANLIGI <i>Sharopova Nigora Akbarovna</i>	1658
TA'LIM MUASSASASINING IQTISODIY JARAYONINI BOSHQARISH <i>Normurodova Saodat Nozimjon qizi, Hakimova Yoqutxon Toxirjon qizi,</i>	1663
TASHQI MIGRATSIYA SHAROITIDA O'ZBEK MILLIY IDENTIFIKATSIYASINING SHAKLLANISHI VA TRANSFORMATSIYASI <i>Ne'matullayev Bobur</i>	1673
ИЗМЕНЕНИЯ В ОТРАСЛЯХ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ФЕРГАНСКОЙ, АНДИЖАНСКОЙ И НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТЕЙ УЗБЕКСКОЙ ССР В ГОДЫ ВТОРОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ <i>Таиҳходжаев Муроджон Валижонович</i>	1678
TA'LIM VA MADANIYAT SOHALARIDAGI XALQARO ALOQALAR: JANUBIY HUDUDLAR (QASHQADARYO VA SURXONDARYO) MISOLIDA <i>Sherozova Sabina Sherzod qizi</i>	1686
OILAVIY MUNOSABATLARNING DINIY TA'LIMOTLARDAGI TALQINI <i>Zamiraxon Tuxtabayeva,</i>	1690
KAMBAG'ALLIKKA QARSHI KURASHNING G'OYAVIY TAMOIYILLARI <i>Sirojiddinova Ma'muraxon Sharofiddinova, Tojinazarova Gulsanam Zokirjon qizi</i>	1695
KIMYO FANINING 1930–1950-YILLARDAGI RIVOJLANISHI VA ISHLAB CHIQRISH TIZIMIGA TATBIQI <i>Xolikulova Shaxnoza Boymuxammadovna</i>	1699
“RIYOZ-UL MUSLIMIYN” - MUHIM TARIXIY MANBA SIFATIDA <i>Xolmirzayev Xayrullo Lutfillojon o'g'li,</i>	1705
YOSH OLIMLARNING TARIXSHUNOSLIKDAGI O'RNI <i>Jobborov Zokirjon Abdug'oppor o'g'li</i>	1710
ARXEOLGIK MEROSNI ILMIY MUOMALAGA KIRITISH TAJRIBASI (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA) <i>Maxmudxon Asatullayevich Yunusov</i>	1716
THE EXPERIENCE OF INTRODUCING ARCHAEOLOGICAL HERITAGE INTO SCIENTIFIC CIRCULATION: THE CASE OF THE SAMARKAND REGION <i>Makhmudkhon Yunusov</i>	1726
ABU RAYHON BERUNIYNING MUNAJJIMLIKKA MUNOSABATI <i>Azizqulov Akram Abduraxmonovich</i>	1731

YOSHLARDA RAQAMLI MA'NAVY IMMUNITETNI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK TEXNOLOGIYALARI <i>Mirxoliqova Charos</i>	1737
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING XALQARO ALOQALARIDA JANUBIY VILOYATLARNING TUTGAN O'RNI (1991–2023) <i>Sherozova Sabina Sherzod qizi</i>	1749
1925-1950 YILLARDA O'ZBEKISTON SANATORIY-KURORTLARIDA DAVOLASH ISHLARINING RIVOJLANISHI <i>Axmedova Rashidaxon Muqimovna</i>	1754
АМУДАРЁ БЎЛИМИДА АПТЕКА ХИЗМАТИ ТАРИХИ (1873-1924 ЙИЛЛАР) <i>Кунгратбаев Азамат Алламбергенович</i>	1759
TA'LIM XIZMATLARI EKSPORTIDA SIFAT TA'MINOTI VA XALQARO AKKREDITATSIYA: NAZARIY ASOSLAR, XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON UCHUN AMALIY YO'NALISHLAR <i>Begmatova Nodira Numanovna</i>	1765
O'ZBEKISTONDA TA'LIM EKSPORTI BOSHQARUV TIZIMINING AMALDAGI HOLATI VA TIZIMLI MUAMMOLARI: INSTITUTSIONAL TAHLIL VA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI <i>Begmatova Nodira Numanovna</i>	1773
ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПИЩЕВОЙ И АГРОПРОМЫШЛЕННОЙ ОТРАСЛЕЙ УЗБЕКИСТАНА В 1980-1990-Х ГОДАХ <i>Садирова Нархизахон Умарали кизи</i>	1782
ҚЎҚОНДА ЖАДИДЛАР ТЕАТРИ ВА ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ДРАМАТУРГИЯСИ <i>Мамур Умаров</i>	1790
СОЦИАЛЬНЫЕ ФАКТОРЫ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ МЕХАНИЗМЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ДУХОВНОЕ ВОСПИТАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ СТУДЕНТОВ <i>Мирзакулов Уктамжон Алимардонович</i>	1796
РОЛЬ ОТНОШЕНИЙ УЗБЕКИСТАНА И КЫРГЫЗСТАНА В ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССАХ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (1991-2025 ГГ.) <i>Содиқов Сардорбек Шухрат уғли</i>	1806
CHUSTIY ADABIY MEROSINI O'RGANILISHI	1811
РАҚАМЛИ ДУНЁДА ШАХС МАЪНАВИЙ ХАВФСИЗЛИГИ <i>Rustamov Ilxomiddin Abduqodirovich</i>	1817
NURJAHON BEGIMNING SIYOSIY SHAXSIYATIGA NAZAR <i>Jo'raikulova Mukambar Tursunmurod qizi</i>	1820
BUXORO AMIRLIGI VA ROSSIYA O'RTASIDAGI ELCHILIK MUNOSABATLARI TARIXSHUNOSLIGI	1829

<i>Teshayev O‘lmas</i>	
MIRZO ULUG‘BEKNING ILMIY MEROSI VA SIYMOSI <i>Rasulov G‘ayrat Pardayevich</i>	1836
QASHQADARYO VILOYATIGA XORIJIY MAMLAKATLAR ELCHILARI SAFARLARI VA ULARNING AHAMIYATI <i>Raximov Baxtiyor Soatovich</i>	1841
TURKISTON IJTIMOIIY-SIYOSIIY TIZIMINING EVOLYUTSIYASI: DAVLAT VA JAMIYAT MUNOSABATLARI (XIX ASR OXIRI – XX ASR O‘RTASI) <i>Kenesbayeva Sayora Tuelbay qizi</i>	1845
ANTI-K DAVRDA MARKAZIIY OSIYONING MADANIIY GEOGRAFIK O‘RNI VA XITOIY BILAN ALOQALARI <i>Boboqulov Lochinbek Zikir o‘g‘li</i>	1850
O‘ZBEKISTONDA SAVDO TARIXI MANBALARINI TADQIIQ ETILISHINING ILMIY AHAMIYATI <i>Mo‘minova Gavxar Esanovna</i>	1856
KORRUPSIYANING KELIB CHIQISHI VA UNING MOHIYATI TO‘G‘RISIDAGI QARASHLAR <i>Amonova Farangiz Bahromovna</i>	1861